

Feltétel

All Risks Vagyon-
és üzemszünetbiztosítás

Érvényes: 2016. május 15-től

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET BIZTOSÍTÁS FELTÉTELEI

TARTALOM

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET BIZTOSÍTÁS FELTÉTELEI	2
1. ALL RISKS VAGYONBIZTOSÍTÁS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI	2
1.1 A SZERZŐDŐ, BIZTOSÍTOTT	2
1.2 A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS HATÁLYA	2
1.3 TERÜLETI HATÁLY ÉS A KOCKÁZATVISELÉS HELYE	3
1.4 SZERZŐDŐ (BIZTOSÍTOTT) KÖTELEZETTSÉGEI	3
1.5 BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEG	5
1.6 KÁRTÉRÍTÉSI LIMIT	6
1.7 ÖNRÉSZESEDÉS	7
1.8 BIZTOSÍTÁSI DÍJ, DÍJFIZETÉS	7
1.9 KÁRRENDEZÉSI SZABÁLYOK, A KÁRTÉRÍTÉSI ÖSSZEG MEGÁLLAPÍTÁSA	7
1.10 KÁRKIFIZETÉS	9
1.11 SZAKÉRTŐI ELJÁRÁS	10
1.12 TÖBBSZÖRÖS BIZTOSÍTÁS	10
1.13 EGYÉB RENDELKEZÉSEK	10
1.14 ALKALMAZANDÓ JOGSZABÁLYOK	11
1.15 ELÉVÜLÉS	11
1.16 BIZTOSÍTÁSI TITOK ÉS ADATVÉDELMI SZABÁLYOK	11
1.17. PANASZOK BEJELENTÉSE	13
2. ALL RISKS VAGYONBIZTOSÍTÁS KÜLÖNÖS FELTÉTELEI	15
2.1 BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNYEK	15
2.2 KIZÁRÁSOK	15
2.3 BIZTOSÍTOTT VAGYONTÁRGYAK (VAGYONCSOPORTOK)	18
2.4 JÁRULÉKOS KÖLTSÉGEK	19
2.5 ELŐGONDOSKODÁS	20
2.6 FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK	20
3. ALL RISKS ÜZEMSZÜNET BIZTOSÍTÁS KÜLÖNÖS FELTÉTELEI	21
3.1 ÜZEMSZÜNETI BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNYEK	21
3.2 KIZÁRÁSOK	21
3.3 BIZTOSÍTOTT ÜZEMSZÜNETI VESZTESÉGEK	22
3.4 FEDEZETI TARTAM	22
3.5 KÖNYVVEZETÉSI KÖTELEZETTSÉG	23
3.6 ZÁRÓ RENDELKEZÉS	23
4. BETÖRÉSES-LOPÁSVÉDELMI ELŐÍRÁSOK	24
4.1 ÁLTALÁNOS VAGYONTÁRGYAK (gépek, berendezések, készletek)	24
4.2 KIEMELT VAGYONTÁRGYAK (pénz, értékcikk, értékkészlet)	25
4.3 KÜLDÖTTTRABLÁS VÉDELMI ELŐÍRÁSAI	31
5. ZÁRÓ RENDELKEZÉS	32
MELLÉKLET	33

1. ALL RISKS VAGYONBIZTOSÍTÁS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI

Jelen biztosítási feltétel a biztosítási kötvénnyel, a kötvényben hivatkozott egyéb feltételekkel és záradékokkal együtt egy biztosítási szerződést képez.

Jelen feltételben, a „szerződés” fogalmába mindig bele kell érteni a kötvényt, annak esetleges kiegészítéseit, az adatközlőket és a kötvényben hivatkozott egyéb feltételeket, záradékokat is.

1.1 A SZERZŐDŐ, BIZTOSÍTOTT

A vagyonszerződés biztosítottja (továbbiakban Biztosított), a vagyontárgy megóvásában érdekelt személy, míg szerződője az, aki a vagyonszerződés ilyen személy javára köti (a továbbiakban Szerződő).

A díjfizetési kötelezettség a szerződőt terheli, a biztosító a jognyilatkozatait hozzá intézi.

Nem lehet biztosított, így a biztosító nem vállal fedezetet (nem köt biztosítási szerződést) abban az esetben, amennyiben a biztosítani kívánt vállalkozás fiktív vagy megszűnt vállalkozás, illetve csőd, felszámolás, végelszámolás alatt áll.

Jelen feltételek alapján létrejövő szerződés szerződője kizárólag fogyasztónak nem minősülő személy vagy szervezet lehet.

Ha a kötvény tartalma eltér a szerződő fél ajánlatától, és az eltérést a szerződő fél a dokumentum kézhezvételét követően késedelem nélkül, de legkésőbb tizenöt (15) naptári napon belül nem kifogásolja, a biztosítási szerződés a biztosítási kötvény tartalma szerint jön létre. E rendelkezést a lényeges eltérésekre csak akkor lehet alkalmazni, ha a biztosító a kötvény átadásakor írásban felhívta a szerződő fél figyelmét az eltérésre. Ha a felhívás elmarad, a biztosítási szerződés az ajánlat szerint jön létre.

1.2 A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS HATÁLYA

Jelen biztosítási szerződés, egyéb kikötés hiányában határozatlan tartamú és a szerződés évfordulója a kockázatviselés kezdetének dátuma.

Nem jön létre a szerződés, ha a biztosító az ajánlatot a beérkezésétől számított tizenöt (15) naptári napon belül elutasítja, vagy nem válaszol.

A szerződést mind a Biztosító, mind a szerződő évfordulóra felmondhatja. A felmondást évforduló előtt, azt legalább 30 nappal megelőzően írásban tehetik meg a felek.

Ha az esedékes biztosítási díjat nem fizetik meg, a biztosító - a következményekre történő figyelmeztetés mellett - a szerződő felet a felszólítás elküldésétől számított harminc napos póthatáridő tűzésével a teljesítésre írásban felhívja. A póthatáridő eredménytelen elteltével a szerződés az esedékesség napjára visszamenő hatállyal megszűnik, kivéve, ha a biztosító a díjkövetelést késedelem nélkül bírósági úton érvényesíti.

A díjnemfizetés miatt megszűnt biztosítási szerződést a biztosítási díj utólagos befizetése nem hozza újból létre. A biztosító ez esetben köteles a befizetett díj visszautalására.

1.3 TERÜLETI HATÁLY ÉS A KOCKÁZATVISELÉS HELYE

A biztosítási szerződés területi hatálya: Magyarország.

A kockázatviselés helye a biztosítási szerződésben megjelölt ingatlanok (telephelyek), épületek vagy az épületek helyiségei.

1.4 SZERZŐDŐ (BIZTOSÍTOTT) KÖTELEZETTSÉGEI

A Biztosítottnak tőle telhetően gondoskodnia kell a károk megelőzéséről. A Biztosított köteles saját költségére elvégezni minden olyan ésszerű átalakítást, bevezetni minden olyan biztonsági intézkedést, eleget tenni minden jogszabálynak és hatósági előírásnak, amely a károk bekövetkezésének valószínűségét, illetve az azok által bekövetkező károsodást csökkenti.

1.4.1 KÖZLÉSI ÉS VÁLTOZÁS-BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

A Szerződő (Biztosított) köteles a szerződéskötéskor, valamint a biztosítás tartama alatt 30 napon belül a biztosítás vállalásával kapcsolatos minden olyan lényeges körülményt a Biztosítóval közölni, amelyeket ismert, vagy ismernie kellett.

A felek lényeges körülménynek tekintik különösen az alábbiakat:

- a) ha a biztosított vagyonértékben változás állt be (vagyonnövekedés, csökkenés);
- b) ha a biztosítási szerződésben foglalt kockázatviselési hely(ek) megváltoztak;
- c) ha a biztosított vagyontárgyak valamelyikét bérbe adta;
- d) ha a szerződésben megállapodottól eltérő alap-, illetve melléktevékenység folytatásába kezdett;
- e) ha a biztosított vagyont érintő csődeljárás vagy felszámolási eljárás indult;
- f) ha a kármegelőzés vagy kárelhárítás rendszerében lényeges módosulás történt.

Ha a Szerződő (Biztosított) a szerződésben meghatározott lényeges körülmények változását 30 napon belül írásban nem jelenti be, a Biztosító kártérítési kötelezettsége nem áll be, kivéve, ha bizonyítják, hogy az elhallgatott vagy be nem jelentett körülményt a Biztosító a szerződéskötéskor ismerte, vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkezésekor.

A közlésre és változás bejelentésére irányuló kötelezettség egyaránt terheli a szerződő felet és a biztosítottat; egyikük sem hivatkozhat olyan körülményre, amelyet bármelyikük elmulasztott a biztosítóval közölni, noha arról tudnia kellett, és a közlésre vagy bejelentésre köteles lett volna.

Ha a szerződés több vagyontárgyra vagy személyre vonatkozik, és a közlési vagy változásbejelentési kötelezettség megsértése ezek közül csak egyesekkel összefüggésben merül fel, a biztosító a közlésre vagy a változás bejelentésére irányuló kötelezettség megsértésére a többi vagyontárgy vagy személy esetén nem hivatkozhat.

1.4.2 A SZERZŐDŐ (BIZTOSÍTOTT) KÖTELEZETTSÉGEI BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNY BEKÖVETKEZÉSE ESETÉN

A biztosítási esemény bekövetkezése esetén a Biztosított kötelezettségei a következők:

- a) a káresemény bekövetkezése (a kárról történt értesülése) után azt haladéktalanul, de legkésőbb 2 napon belül be kell jelentenie a Biztosítónak; a tűzbiztosítási eseményt (ide értve bármely olyan eseményt is, amely tüzet okozott) haladéktalanul jelentenie kell az illetékes tűzrendészeti hatóságnak is;
- b) betöréses-lopás, rablás kárnál, és minden más olyan kárnál, mely valószínűsíthetően bűncselekmény következménye, értesítenie kell a rendőrséget;
- c) tőle telhetően gondoskodnia kell a kár elhárításáról és enyhítéséről, mely intézkedések során követnie kell a Biztosító útmutatásait, előírásait;
- d) a káresemény után a biztosított vagyontárgy(ak) állapotában a Biztosított a kárfelvétel napjáig csak a kárenyhítéshez szükséges mértékig változtathat. Ha a Biztosító, vagy képviselője a kárbejelentéstől számított 5 napon belül nem szemlézi meg a károsodott vagyontárgya(ka)t, a Biztosított intézkedhet a helyreállítás megkezdéséről, de a kiselejtezett alkatrészeket, berendezéseket további 30 napig változatlan állapotban meg kell őriznie;
- e) a Biztosító, annak megbízottja és szakértője számára lehetővé kell tennie minden olyan vizsgálatot, amely a kár okának, nagyságának, valamint a biztosítási eseménnyel kapcsolatos biztosítási szolgáltatás mértékének meghatározására vonatkozik;
- f) A Biztosítottnak a kárügy vizsgálata során a Biztosító részére minden írásbeli és szóbeli felvilágosítást megfelelően és teljeskörűen kell megadnia.
- g) Üzemszünet-biztosítási esemény esetén Biztosítottnak rendelkezésre kell bocsátania a folyó évre vonatkozó megrendeléseket, visszaigazolásokat, vállalkozási és szállítási szerződéseket, továbbá a folyó évről, valamint az előző három évről az üzleti könyveket, leltárakat, mérlegeket, segédkönyveket, számlákat és egyéb bizonylatokat, amennyiben ezeknek az éveknek az üzletmenete alapján megítélhető, hogy hogyan alakult volna az üzletmenet az üzemszünet bekövetkezése nélkül.

Amennyiben a Biztosított a *c) alpontban* foglalt kötelezettségeit megszegi, a Biztosító mentesül a kár megfizetése alól.

Amennyiben a Biztosított az *a)–f) pontokban* foglalt kötelezettségeinek nem, vagy csak részben tesz eleget, a Biztosító annyiban köteles kártérítési kötelezettségének eleget tenni, amennyiben az a káreset megállapítását, illetve a Biztosító kártérítési kötelezettségét nem befolyásolta.

Tűzkár esetén a Biztosítottnak a kárügy végleges lezárásához a tűzrendészeti hatóság által kiadott hatósági bizonyítványt a Biztosító rendelkezésére kell bocsátania. Betöréses-lopásnál, rablásnál, küldött-rablásnál, vandalizmusnál a Biztosítottnak a végleges kártérítési összeg kifizetéséhez a nyomozó hatóság nyomozást megszüntető, vagy felfüggesztő határozatát, illetve a bíróság határozatát a Biztosító rendelkezésére kell bocsátania. E kötelezettség megszegése esetén a Biztosító teljesítési kötelezettsége nem áll be.

A biztosító a káresemény bekövetkezése esetén azon okiratok bemutatását kérheti, amelyek alkalmasak a káresemény bizonyítására. A biztosító a szolgáltatása teljesítésének esedékességét csak olyan okirat bemutatásától teheti függővé, amely a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához szükséges. A biztosítási esemény bekövetkezését a Biztosító részére a szerződőnek, biztosítottnak, károsultnak bizonyítania szükséges. A káresemény bekövetkezése esetén a károk, költségek bizonyítására alkalmasak okiratok, számlák, hatósági, bírósági határozatok, jegyzőkönyvek, tárgyi bizonyítékok, amelyek a biztosítási esemény jogalapját, valamint annak összecszerűségét bizonyítják. A felsoroltakon kívül a szerződőnek, biztosítottnak, illetve a károsultnak joga van a biztosítási esemény, a károk és költségek igazolására – a bizonyítás általános szabályai szerint – annak érdekében, hogy követelését érvényesíthesse.

A biztosító biztosítási szerződésből eredő kötelezettségével összefüggésben, a károsító eseményt megelőző állapot vissza állításához vagy a bekövetkezett kár következményeinek megszüntetéséhez szükséges, általános forgalmiadó-köteles szolgáltatás ellenértéke (anyag-, javítási, illetve helyreállítási költség) után az általános forgalmi adó összegének megfelelő összeg megtérítésére csak olyan számla alapján vállalhat kötelezettséget, illetve térítheti meg azt az arra jogosultnak, amelyen feltűntetik az általános forgalmi adó összegét, vagy amelyből annak összege kiszámítható.

1.4.3 MENTESÜLÉSEK

A Biztosító mentesül a fizetési kötelezettsége alól, amennyiben bizonyítja, hogy a kárt

– a Biztosított, illetőleg a Szerződő fél;

– a Biztosított vezetője, vagy a biztosított vagyontárgyak kezelésével együtt járó munkakört betöltő tagja(i), vagy szerve(i)

jogellenesen, szándékosan vagy súlyosan gondatlanul okozta(ák).

A Biztosító akkor is mentesül fizetési kötelezettsége alól,

– ha bizonyítja, hogy a fent felsorolt személyek, szervek bármelyike a biztosítási feltételben illetve a hatályos jogszabályokban, óvórendszabályokban, hatósági határozatokban valamint a Biztosított felügyeleti szervének utasításaiban rögzített kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettségét megszegte.

– ha a Biztosított megkísérli a Biztosítót azon tények tekintetében megtéveszteni, melyek a kártérítés okát, vagy mértékét illetően jelentőséggel bírnak.

1.5 BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEG

1.5.1 A biztosítási szerződés az alábbi értékelési módokon jöhet létre: utánpótlási új érték, műszaki avult érték, bruttó nyilvántartási érték.

1.5.2 A biztosító a szerződésben meghatározott értéket mindig a kár időpontjára vonatkoztatja.

1.5.3 A Biztosító utánpótlási új értéknek a következő értékeket tekinti:

- a) épületek (építmények) esetében, azok – a helyi viszonyoknak megfelelő – újjáépítési költségeit;
- b) használati tárgyak, munkaeszközök, gépek és egyéb műszaki berendezések esetében, azok újraberzerzési költségeit (új értékét);
- c) a Biztosított által előállított félkész és késztermékek esetében azok újraelőállítási költségeit;
- d) áruk, anyagok, alap-, nyersanyagok esetében, a káridőpontra újraberzerzési költségeit.

1.5.4 A Biztosító műszaki avult értéknek a következő értékeket tekinti:

A vagyontárgy új értéke, csökkentve a használati fokának (műszaki avulás) megfelelő összeggel, a kár időpontjára vonatkoztatva.

1.5.5 A Biztosító bruttó nyilvántartási értéknek a következő értékeket tekinti:

A vagyontárgy tulajdonosának tárgyi eszköz nyilvántartásában szereplő bruttó érték, mely tartalmazza a vagyontárgy beszerzési árát, valamint a vagyontárgyon a beszerzést követően aktivált beruházások összegét az értékcsökkenés (amortizáció) levonása nélkül.

1.5.6 A biztosítási összeg a biztosított vagyontárgynak (vagyoncsoportnak) a biztosítási szerződésben megjelölt értéke.

A biztosítási szerződésben a vagyontárgyakra meghatározott biztosítási összegeknek meg kell felelniük a vagyontárgyaknak (vagyoncsoportoknak) – a szerződés értékelési módszere szerinti – értékének.

Az egyes vagyoncsoportok biztosítási összegét a vagyoncsoportba tartozó vagyontárgyak értékelési módszerének megfelelően, a teljes biztosítható vagyonérték figyelembevételével kell meghatározni, valamint évente legalább a statisztikai hivatal által megállapított – a vagyoncsoportra vonatkozó – évenkénti infláció mértékével növelni kell az alulbiztosítottság elkerülése érdekében.

Jelen biztosítási feltételben felsorolt vagyontárgyakat, illetve vagyoncsoportokat a szerződő felek a következők szerint tekintik biztosítottoknak:

- a tételesen felsorolt vagyontárgyakat a felek a tételenként megjelölt biztosítási összeg erejéig tekintik biztosítottoknak olyan módon, hogy minden egyes vagyontárgy esetében a kártérítés felső határa az illető vagyontárgyra megadott biztosítási összeg;
- a vagyoncsoportot a felek a megjelölt biztosítási összeg erejéig tekintik biztosítottoknak, mely összeg egyben a kártérítés felső határa is. Az egyes vagyoncsoportba tartozó vagyontárgyakat a kárrendezés során a Biztosító úgy tekinti, mintha azokat külön biztosították volna.

1.6 KÁRTÉRÍTÉSI LIMIT

A káreseményekre kifizetett kártérítési összeg felső határa egy biztosítási időszakon belül a szerződésben vagyoncsoportonként feltüntetett biztosítási összeg.

A biztosítási szerződésben a felek bizonyos tételeknél (biztosítási esemény, vagyontárgy, vagyoncsoport, biztosított költség, üzemszüneti veszteség stb.), a biztosítási összeg(ek)től független kártérítési limit alkalmazásában is megállapodhatnak. Ez esetben a kártérítési limite(ke)t a kötvényen fel kell tüntetni.

A kártérítési limit ezeknél a tételeknél a biztosítási időszakon belül a Biztosító kártérítésének felső határa, akkor is, ha a kár tényleges összegét, illetve a káreseménnyel kapcsolatban ténylegesen felmerült költségek ezt meghaladják.

Ezeknél a tételeknél a káridőponttól a biztosítási időszak további részére érvényes kártérítési limit a kártérítés összegével, valamint az önrész levonásával csökken.

1.7 ÖNRÉSZESEDEDÉS

A biztosító a kártérítési összeget a biztosítási módozat szerinti önrész levonásával határozza meg.

A biztosítási események bekövetkeztekor egy szerződésre vonatkozóan az egy eseményből (2.6.5, 2.6.10, 2.6.11 pont szerinti) származó összes kárt egy kárnak kell tekinteni, azaz az összes érintett helyszínen (kockázatviselési helyen) bekövetkezett minden veszteség esetében egy önrészt von le a biztosító.

1.8 BIZTOSÍTÁSI DÍJ, DÍJFIZETÉS

A biztosítás éves díja a biztosítási szerződés szerinti – az egyes vagyoncsoportokra megállapított – biztosítási összegek és a szerződésben rögzített vonatkozó díjtétel(ek) szorzata. A biztosítási időszakra esedékes díj a szerződésben meghatározott időpontban, egy összegben fizetendő.

A biztosítási díj megállapodás szerinti részletekben történő fizetése esetén a Biztosító a biztosítási időszakra esedékes díj egy összegben történő megfizetését követelheti:

- ha a Biztosított (Szerződő) egy részlettel egészben vagy részben hátralékba kerül, vagy
- ha szolgáltatásra kerül sor.

Egy évnél rövidebb, határozott időtartamra kötött biztosítás esetén a Biztosító az éves díjnak megfelelő forint összeget egyedileg kalkulálja.

1.9 KÁRRENDEZÉSI SZABÁLYOK, A KÁRTÉRÍTÉSI ÖSSZEG MEGÁLLAPÍTÁSA

1.9.1 Új érték biztosításnál a kártérítés megállapításánál a Biztosító a vagyontárgy teljes (totál) kára esetén a biztosítási esemény bekövetkezésének időpontjában meghatározható (a szerződés megkötése szerinti módszerrel számított) utánpótlási újértékét, javítással helyreállítható vagyontárgy esetében a helyreállítás értékét veszi alapul, amely nem haladhatja meg az utánpótlási új értéket és a biztosítási összeget.

Amennyiben a sérült, illetve megsemmisült vagyontárgy egy éven belül nem kerül helyreállításra, illetve pótlásra, újraelőállításra, a Biztosító a vagyontárgy korának, elhasználódásának, rongálódásának, vagy tartós üzemszünet következtében már korábban beállt értékcsökkenés figyelembevételével megállapított káridőponti (műszaki avult) értéket (részkárnál az annak megfelelő részértéket) tekinti a kártérítési összeg maximumának.

1.9.2 Amennyiben a biztosítási összegek a biztosított vagyontárgyak bruttó könyv szerinti értékei alapján lettek megállapítva, akkor a biztosító a biztosított vagyontárgyak részleges károsodása esetén – ha a károsodott vagyontárgyak teljes helyreállításra kerülnek – a károkat helyreállítási értéken – de maximum a biztosított vagyontárgy bruttó könyv szerinti értékén – téríti meg. Totálkár esetén a kártérítés felső határa a biztosított vagyontárgy bruttó könyv szerinti értéke.

1.9.3 Amennyiben a biztosítási összegek a biztosított vagyontárgyak műszaki avult értékei alapján lettek megállapítva, akkor a biztosító a biztosított vagyontárgyak részleges károsodása esetén – ha a károsodott vagyontárgyak teljes helyreállításra kerülnek – a károkat helyreállítási értéken – de maximum a biztosított vagyontárgy műszaki avult értékén – téríti meg. Totálkár esetén a kártérítés felső határa a biztosított vagyontárgy műszaki avult értéke.

1.9.4 Ha a biztosítási összeg alacsonyabb, mint közvetlenül a biztosítási esemény előtti, a biztosítás módszerével meghatározott érték (alulbiztosítás), a Biztosító a keletkezett kárt csak a biztosítási összeg és a biztosítási érték arányában téríti meg.

Ha a biztosítási összeg magasabb, mint közvetlenül a biztosítási esemény előtti a biztosítás módszerével meghatározott érték (túlbiztosítás), a Biztosító a keletkezett kárt az utánpótlási érték erejéig téríti meg, az utánpótlási érték és a biztosítási összeg különbözetére az adott biztosítási időszakra járó biztosítási díjat a Biztosított kérésére neki visszafizeti.

Idegen tulajdonú vagyontárgyak, áruk esetében a Biztosító – e vagyontárgyak biztosítási összegén belül – a keletkezett kárt káridőponti műszaki avult értéken téríti meg.

1.9.5 A Biztosító nem téríti meg a javítással (helyreállítással) valamint pótlással kapcsolatban felmerült, a következőkben felsorolt többletköltségeket/következményi károkat: bármilyen következményi kárt, – különösen a termelési vagy szolgáltatási folyamat leállításából, szüneteltetéséből származó gazdasági hátrányt, üzemszüneti veszteséget (mint pl. termelésekiesés, szolgáltatás kiesés, elmaradt haszon, állásidőre kifizetett bér vagy egyéb veszteség) valamint az ezek elkerülése céljából felmerülő többletköltségeket (mint pl. túlóra költsége, éjszakára vagy munkaszüneti napra soron kívül elrendelt munkabér és egyéb költség, expressz vagy légitrafifuvar miatti többletköltség, sürgősségi felár) – kivéve ha a felek ettől eltérően állapodnak meg.

1.9.6 A Biztosító nem téríti meg az összetartozó vagyontárgyak esetén (ide értve a gépek, gépi berendezések, készülékek tartalék alkatrészeit is) azt az értékcsökkenést, amelyet a nem károsodott vagyontárgyak a többi vagyontárgy megrongálódása vagy megsemmisülése miatt elszenvedtek.

1.9.7 biztosító megtéríti a biztosított ingatlanon lévő vezetékes vízkár (csőtörés) miatti károsodott csőszakasz feltárási, valamint cseréjének költségeit, olyan mértékben, amennyiben az technológiailag indokolt.

1.9.8 A Biztosító az általános forgalmi adót abban az esetben téríti meg, ha a Biztosítottnak a helyreállítással, pótlással kapcsolatban általános forgalmi adó fizetési kötelezettsége van, és a Biztosított az általános forgalmi adót nem igényelheti vissza.

1.9.9 A Biztosító a hasznosítható maradvány értékét a kártérítési összegből levonja.

1.9.10 Ha valamely vagyontárgynál a biztosítási esemény időpontjában az elhasználódás mértéke nagyobb mint 60%, akkor a káridőponti műszaki avult értéket téríti meg a biztosító, függetlenül a vagyontárgy(ak), vagyoncsoport(ok) értékelési módszerétől.

Amennyiben egy berendezés megfelel a következő kritériumoknak:

- termelési vagy gazdálkodási folyamat szerves részét képezi és abban állandó jelleggel részt vesz, továbbá
- megfelelően karbantartott állapotban van, teljesíti a rá jellemző műszaki paramétereiket, ebben az esetben 40%-os káridőponti értékűnek minősül és így a pótlási értéket téríti a biztosító amennyiben a károsodott vagyontárgy újértéken lett feladva biztosításra.

1.9.11 Üzemszüneti károk esetén, amennyiben azok a szerződés alapján biztosítottak, a kártérítési összeg meghatározásánál a Biztosító figyelembe veszi azokat az objektív körülményeket (különösen: a piaci helyzet, az értékesítési lehetőségek, szezonális ingadozások, üzemi körülmények változása), amelyek az üzemenntre hatással lettek volna, ha nem következik be a kár.

1.9.11.1 A Biztosító nem téríti meg:

- a) azt az elmaradt üzemi nyereséget, amelyet a biztosított üzem a fedezeti tartam alatt a biztosítási esemény bekövetkezése nélkül sem ért volna el,
- b) azokat a folyamatos üzemi költségeket, amelyeket a biztosított üzem a fedezeti tartam alatt a biztosítási esemény bekövetkezése nélkül sem gazdálkodott volna ki,
- c) azokat a ráfordításokat (költségeket), amelyekből a Biztosítottnak a fedezeti tartamon túl is haszna származik, illetve amelyekkel a nem biztosított költségeket fedezi,
- d) az olyan üzemszüneti veszteségeket, amelyek összege a biztosítási szerződésben meghatározott önrészesedést nem éri el.
- e) azon késztermékek eladásából remélt profitot, amelyek eladása akkor is lehetetlen lenne, ha a biztosítási esemény nem következik be.

1.9.11.2 A biztosítási szerződésben meghatározott biztosítási összegek nem szolgálnak bizonyítékkul az elmaradt üzemi nyereség, illetve a folyamatos üzemi költségek tényleges mértékére.

1.9.11.3 Alulbiztosítás esetén, amennyiben a biztosítási szerződésben meghatározott biztosítási összeg/kártérítési limit alacsonyabb, mint a tényleges üzemszüneti veszteségek alapján a szerződés szerinti fedezeti tartamra számított teljes biztosítási összeg / kártérítési limit, a Biztosító ennek az aránynak megfelelő mértékben téríti meg a tényleges üzemszüneti veszteségeket, kivéve, ha a különbség nem haladja meg a 10%-ot.

1.10 KÁRKIFIZETÉS

A Biztosító a kár kifizetését tűzkárnál, robbanásnál a tűzrendészeti hatóság által kiadott hatósági bizonyítvány, betöréses-lopásnál, rablásnál, küldöttrablásnál, vandalizmusnál a nyomozó hatóság nyomozást megszüntető, vagy felfüggesztő határozatának megküldéséhez köti.

Amennyiben a felek szakértő(ke)t bíztak meg a kártérítési összeg megállapítására, a mindkét fél által elfogadott szakértői vélemény beérkezéséhez, peres eljárás esetén a bíróság határozatának megküldéséhez köti.

A Biztosító a megállapított végleges kártérítési összeget a kár kifizetéséhez szükséges irat (több irat esetén, az utolsó irat) beérkezését követő 15 napon belül, a Biztosított részére fizeti meg.

A Biztosító nem kötelezhető kártérítési előleg fizetésére.

A Biztosító elhalasztja a kifizetést, ha a kárral kapcsolatban a Biztosított (Szerződő) ellen rendőrségi vagy büntetőbírósi vizsgálat indul, a vizsgálat lezárásáig.

1.11 SZAKÉRTŐI ELJÁRÁS

Biztosítási esemény bekövetkezésekor a Biztosított és a Biztosító közösen és egymás írásbeli értesítése mellett külön-külön is szakértőt, illetve szakértői szervezetet kérhet fel szakvélemény elkészítésére.

A szakvélemény költségeit az a fél viseli, aki a szakértőnek, illetve a szakértői szervezetnek annak elkészítésére a megbízást adta. Közös felkérés esetén a felmerülő költségeket a megbízók fele-fele arányban viselik.

Mind a szakértők, mind a Biztosító azonos módon kötelezettek a tudomásukra jutott adatok (a hatályos jogszabályok szerinti) titokban tartására.

1.12 TÖBBSZÖRÖS BIZTOSÍTÁS

Ha a Biztosított/Szerződő valamely más Biztosítónál valamely, a biztosítási szerződésben foglalt biztosított vagyontárgyra, költségre, veszteségre ugyanazon, vagy részben megegyező kockázatokat fedező biztosítást kötött, tartozik azt a Biztosítónak haladéktalanul bejelenteni. Ezen veszteségek és károk tekintetében a biztosító csak a más biztosítással nem fedezett mértékben nyújt szolgáltatást.

1.13 EGYÉB RENDELKEZÉSEK

1.13.1 Visszkereseti jog

Amennyiben a Biztosító a kárt megtérítette, úgy őt illetik meg azok a jogok, amelyek a Biztosítottat illették meg a károkozó személyekkel szemben, és a biztosított köteles minden adatot a Biztosító rendelkezésére bocsátani a visszkereset érdekében.

A megszűnt követelés biztosítékai fennmaradnak, és e követelést biztosítják.

1.13.2 Zálogjog

Amennyiben valamely biztosított vagyontárgyra zálogjog kerül bejegyzésre, a Biztosított (Szerződő) köteles azt a Biztosítónak haladéktalanul bejelenteni, a jogosult megjelölésével.

A zálogjog tárgyának károsodása, megsemmisülése, elveszése esetén a kártérítés kifizetésakor a Biztosító először a zálogjogosult kártérítési igényét elégíti ki. A Biztosítottnak fizetendő kártérítési összegből a zálogjogosultnak kifizetett összeget levonja.

1.14 ALKALMAZANDÓ JOGSZABÁLYOK

A biztosítási szerződésre, valamint a feltételekben / szerződésben nem taglalt kérdésekben a hatályos magyar jogszabályok rendelkezései az irányadóak.

1.15 ELÉVÜLÉS

A szerződésből eredő igények a biztosítási esemény bekövetkezésétől számított egy év elteltével elévülnek.

1.16. BIZTOSÍTÁSI TITOK ÉS ADATVÉDELMI SZABÁLYOK

1. A jelen szerződéssel kapcsolatos adatokat a Biztosító az ügyfél hozzájárulása és a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) 135.§-a és 136.§-a alapján kezeli. A biztosító jogosult a biztosítási szerződéssel, létrejöttével, nyilvántartásával és szolgáltatásával összefüggően tudomására jutott személyes, egészségi és üzleti adatok – törvényi előírásoknak megfelelő – teljes körű kezelésére. A biztosító köteles a tudomására jutott adatokat biztosítási titokként kezelni, és e titkot időbeli korlátozás nélkül megtartani.
2. A Biztosító részéről adatfeldolgozóként az UNIQA Software Service GmbH (A-1029 Wien, Untere Donau Strasse 21.), a DEKRA-EXPERT Kft., továbbá a Biztosító által felkért szakértő és a biztosítási szerződéssel kapcsolatban mindenkor kiszervezett tevékenységet végző személyek, megbízottak járhatnak el. Az adatokat e személyek ismerhetik meg a vonatkozó jogszabályi feltételek szerint. Az ügyfél személyes adatai kezeléséről az adatkezelőnél tájékoztatást kérhet, kérheti adatai helyesbítését, a kötelező adatkezelés kivételével adatai törlését, zárolását, törvényben meghatározott esetekben tiltakozhat adatai kezelése ellen, továbbá jogainak megsértése esetén az adatkezelő ellen bírósághoz fordulhat. A pert az illetékes törvényszék előtt kell megindítani, azonban azt az érintett – választása szerint – a lakóhelye vagy a tartózkodási helye szerinti törvényszék előtt is megindíthatja.
3. Biztosítási titok minden olyan – minősített adatot nem tartalmazó –, a biztosító, a viszontbiztosító, a biztosításközvetítő rendelkezésére álló adat, amely a biztosító, a viszontbiztosító, a biztosításközvetítő ügyfeleinek (ideértve a károsultat is) személyi körülményeire, vagyoni helyzetére, illetve gazdálkodására vagy a biztosítóval, illetve a viszontbiztosítóval kötött szerződéseire vonatkozik.
4. A Biztosító az általa kezelt adatokat – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a biztosítási jogviszony fennállásának idején, valamint azon időtartam alatt kezelheti, ameddig a biztosítási jogviszonnyal kapcsolatban igény érvényesíthető. A Biztosító köteles törölni minden olyan, ügyfeleivel, volt ügyfeleivel vagy létre nem jött szerződéssel kapcsolatos adatot, amelynek kezelése esetében az adatkezelési cél megszűnt, vagy amelynek kezeléséhez az érintett hozzájárulása nem áll rendelkezésre, illetve amelynek kezeléséhez nincs törvényi jogalap.
5. A biztosítási titok tekintetében a Biztosító a Bit. szerint jár el. Biztosítási titok csak akkor adható ki harmadik személynek, ha
  - a biztosító, biztosításközvetítő ügyfele vagy annak törvényes képviselője a kiszolgáltatható biztosítási titokkört pontosan megjelölve, erre vonatkozóan írásban felmentést ad, vagy
  - a Bit. alapján a titoktartási kötelezettség nem áll fenn.

6. Az ügyfelek adatait a Biztosító a biztosítási titok megsértése nélkül – a törvényben meghatározott esetekben – az alábbi szervekhez továbbíthatja: a feladatkörében eljáró Felügyelethez, nyomozóhatósághoz és ügyészséghez, bírósághoz, a bíróság által kirendelt szakértőhöz, bírósági végrehajtóhoz, a természetes személyek adósságrendezési eljárásában eljáró főhitelezőhöz, Családi Csődvédelmi Szolgálatához, családi vagyonfelügyelőhöz, hagyatéki ügyben eljáró közjegyzőhöz, a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző által kirendelt szakértőhöz, adóhatósághoz, nemzetbiztonsági szolgálatához, Gazdasági Versenyhivatalhoz, gyámhatósághoz, egészségügyi hatósághoz, titkosszolgálati eszközök alkalmazására, titkos információ gyűjtésére felhatalmazott szervhez, viszontbiztosítóhoz, együttbiztosításban részt vállaló biztosítóhoz, állomány-átruházáskor az átvevő biztosítóhoz, a biztosító által kiszervezett tevékenységet végző partnerhez, könyvvizsgálóhoz, fióktelep esetében a harmadik országbeli biztosítóhoz, biztosításközvetítőhöz, alapvető jogok biztosához, Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz, a Hpt.-ben meghatározott pénzügyi intézményhez a pénzügyi szolgáltatásból eredő követeléshez kapcsolódó biztosítási szerződés vonatkozásában, a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott feladatkörével összefüggésben eljáró pénzügyi információs egységként működő hatósághoz vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján eljáró magyar bűnüldöző szervhez, a veszélyközösség védelme céljából más biztosítóhoz. A biztosítási titok megtartásának kötelezettsége alól kivételt képez az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvényben meghatározott bejelentési kötelezettség is. Nem jelenti a biztosítási titok és az üzleti titok sérelmét a felügyeleti ellenőrzési eljárás során a csoportfelügyelet esetében a csoportvizsgálati jelentésnek a pénzügyi csoport irányító tagja részére történő átadása.

A Bit.147.§-ban meghatározott esetben és időtartamot követően az üzleti titkot tartalmazó irat levéltári kutatások céljára felhasználható. Az üzleti- és biztosítási titok megtartására vonatkozó kötelezettség alól kivételt képez továbbá a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó törvényben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség is.

7. A szerződés megkötésével a szerződő és a biztosított hozzájárulnak, hogy adataikat a Biztosító harmadik országbeli (viszont)biztosítóhoz, vagy harmadik országbeli adatfeldolgozó szervezethez továbbítsa.
8. A biztosítási szerződés megkötésével a szerződő kijelenti, hogy rendelkezik az ajánlatban esetlegesen megnevezett harmadik személyek felhatalmazásával azok adatainak megadására, továbbá, hogy az ajánlatban megnevezett harmadik személyek hozzájárultak ahhoz, hogy az ajánlattal kapcsolatban megadott adataikat – továbbá ezen adatok megváltozása esetén a megváltozott adatokat – a biztosító a jelen tájékoztatóban részletezett módon teljes körűen kezelje, továbbá harmadik országbeli (viszont)biztosítóhoz vagy harmadik országbeli adatfeldolgozó szervezethez továbbítsa.
9. A Biztosító – a veszélyközösség érdekeinek a megóvása érdekében – a jogszabályokban foglalt vagy a szerződésben vállalt kötelezettségének teljesítése során a szolgáltatások jogszabályoknak és szerződésnek megfelelő teljesítése, a biztosítási szerződésekkel kapcsolatos visszaélések megakadályozása céljából megkereséssel fordulhat más biztosítóhoz, továbbá más biztosító jogszabályoknak megfelelő megkeresésére a kért adatokat a megkeresésben meghatározott megfelelő határidőben, ennek hiányában a megkeresés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül köteles átadni a megkereső Biztosítónak. A megkeresés és annak teljesítése nem minősül a biztosítási titok megsértésének. A megkeresés illetve az adatátadás a Bit. 149.§-ban rögzített adatokra vonatkozhat. A Biztosító a megkeresés eredményeként tudomására jutott adatokat a jogszabályban meghatá-

rozott időpontig kezelheti. A megkereső biztosító a megkeresésről, az abban szereplő adatokról, továbbá a megkeresés teljesítéséről az ügyfelet a biztosítási időszak alatt legalább egyszer értesíti, továbbá az ügyfél kérelmére az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben szabályozott módon tájékoztatja.

1.17 PANASZOK BEJELENTÉSE

Az Ügyfél az UNIQA Biztosító Zrt. magatartására, tevékenységére vagy mulasztására vonatkozó panaszát **szóban** (személyesen, telefonon) vagy **írásban** (személyesen vagy más által átadott irat útján, postai úton, telefaxon, elektronikus levélben) terjesztheti elő az alábbiak szerint:

- a) **személyesen írásban** vagy **szóban** a biztosító Ügyfélszolgálatán (1134 Budapest, Róbert Károly krt. 70–74.) ügyfélfogadási időben,
- b) **elektronikus úton** (a panasziroda@uniqa.hu e-mail címen),
- c) **telefonon** (a biztosító Call Centerén keresztül az alábbi telefonszámokon: +36-1/20/30/70/544-5555, 1418-as rövidszám),
- d) **telefax** útján (az alábbi telefax számon: +36-1-238-6060),
- e) **levélben** (az alábbi címen: 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 70–74.).

A panaszbeadványokon címzettként kérjük feltüntetni a Panaszkezelés megnevezést is. **A panaszkezelési eljárás részletes szabályairól [Panaszkezelési Szabályzat] a www.uniqa.hu honlapunkon nyújtunk tájékoztatást**, valamint a szabályzat szövege megtalálható a biztosító székhelyén működő Ügyfélszolgálaton is.

A panasz biztosító általi elutasítása esetén amennyiben a panasz a biztosítási szerződés létrejöttével, *érvényességével, joghatásaival, megszűnésével, továbbá szerződésszegéssel és annak joghatásaival* kapcsolatos az Ügyfél:

- a) a **Pénzügyi Békéltető Testülethez** (továbbiakban: PBT, levelezési cím: 1525 Budapest Pf. 172, telefon: +36-40-203-776, telefax: +36-1-489-9102, e-mail: ugyfelszolgalat@mnb.hu) vagy
- b) a Polgári Perrendtartás szabályai szerint **bírósághoz** fordulhat.

Amennyiben a biztosító által elutasított panasz a Magyar Nemzeti Bankról (a továbbiakban: MNB) szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) *fogyasztóvédelmi rendelkezése megsértésének kivizsgálására irányul*, úgy az Ügyfél az **MNB** [1534 Budapest BKKP Pf. 777, telefon: 06-40-203-776, telefax: +36-1-489-9102, e-mail cím: ugyfelszolgalat@mnb.hu] **fogyasztóvédelmi** eljárását kezdeményezheti.

A PBT és az MNB eljárás megindításának egyaránt feltétele az, hogy az Ügyfél a(z) MNB tv. rendelkezései értelmében fogyasztónak minősüljön, továbbá a jogorvoslat kezdeményezését megelőzően a biztosítónál közvetlenül megkísérelje a vitás ügy rendezését.

Az MNB tv. alkalmazásában **fogyasztó** az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy. A panaszkezelés szempontjából **nem minősül fogyasztónak** pl. a gazdasági társaság, a szövetkezet, a társasház, az ügyvédi iroda, vagy bármely más jogi

személyiséggel rendelkező szervezet, továbbá a biztosításközvetítő, illetve a biztosító vagy biztosításközvetítő alkalmazásában álló/képviselőjében eljáró személy.

Amennyiben az Ügyfél az MNB tv. rendelkezései értelmében nem minősül fogyasztónak, a biztosító panaszt elutasító döntésével szemben a Polgári Perrendtartás szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál kezdeményezhet polgári peres eljárást.

A biztosító felügyeleti szerve:

Magyar Nemzeti Bank

Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.

Ügyfélszolgálat: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.

Levélcím: 1534 Budapest, BKKP Pf.: 777

Ügyfélszolgálati telefonszám: 36-40-203-776

2. ALL RISKS VAGYONBIZTOSÍTÁS KÜLÖNÖS FELTÉTELEI

2.1 BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNYEK

A biztosított vagyontárgyakban, vagy azok részeiben, a biztosítási időszak alatt, hirtelen balesetszerűen – véletlen, váratlan, előre nem látható, külső okból – a kockázatviselési helyen bekövetkező, és a biztosított vagyontárgyak károsodásával, megsemmisülésével vagy eltűnésével járó olyan kár, melynek oka nem esik a biztosítási feltételekben meghatározott kizárások alá, valamint amely eseményekre vonatkozóan a biztosító a biztosítási szerződésben foglaltak szerint nem zárta ki a kockázatviselési kötelezettségét, továbbá amely javítást vagy pótlást, helyreállítást tesz szükségessé.

Károsodásnak vagy megsemmisülésnek (továbbiakban dologi kárnak) a vagyontárgy állagának hátrányos megváltozása minősül. Nem minősül azonban károsodásnak vagy megsemmisülésnek, ha a vagyontárgy már eredetileg is meglévő hiányossága válik nyilvánvalóvá.

Előre nem láthatók azok a károk, amelyeknek bekövetkeztét illetve bekövetkeztének fenyegető lehetőségét a biztosított az üzemben végzett tevékenységhez szükséges szaktudás birtokában, illetve a jó gazda gondosságával nem láthatott előre.

2.2 KIZÁRÁSOK

2.2.1 A biztosítási fedezet nem terjed ki azokra a károkra,

- a) amelyeket háborús események, megszállás, harci cselekmények (függetlenül attól, hogy történt-e hadüzenet vagy sem) bármely fajtája okozott, illetve fenti események következményeiképp keletkeztek;
- b) amelyeket harci eszközök okoztak;
- c) amelyeket katonai/polgári hatóságok rendelkezései okoztak, vagy azok miatt keletkeztek;
- d) amelyek felkelés, lázadás, zavargás, tüntetés, fosztogatás, sztrájk miatt, vagy velük bármilyen módon összefüggésben keletkeztek (SRCC);
- e) amelyek elbocsátott munkások, vagy munkahelyi rendzavarásban résztvevők, valamint bármilyen politikai szervezettel kapcsolatban, illetve annak nevében fellépő személyek miatt, vagy velük (fellépésükkel) összefüggésben keletkeztek;
- f) amelyek a nukleáris energia károsító hatása, vagy sugárzó anyagok bármilyen célú felhasználásával összefüggésben/miatt keletkeztek, még abban az esetben sem, ha ezek a károk a feltételben definiált biztosítási események képében jelentkeztek;
- g) amelyek terrorizmus által közvetlenül vagy közvetve okozott, annak révén, vagy következményeként keletkezett károk, vagy következményi kárként keletkeztek;
  - Terrorizmus alatt jelen szerződésben a következő értendő: Terrorista cselekmény alatt az olyan cselekedetet értjük, amelynek során többek között (de nem kizárólagosan) kényszert, erőszakot, nukleáris/biológiai/vegyszeres fegyvereket, tömegpusztító fegyvereket használnak, megsemmisítik,

megzavarják vagy szétzilálják a kommunikációs és informatikai rendszereket és/vagy az általuk közvetített/hordozott információkat, szabotálnak vagy akármilyen más módon bármiféle kárt okoznak vagy erre kísérletet tesznek, és/vagy a fenti cselekményekkel fenyegetnek bármely személyt vagy személyek csoportját/csoportjait, függetlenül attól, hogy egyedül, avagy valamely szervezet nevében vagy azzal kapcsolatban, politikai, vallási, ideológiai vagy más hasonló indítékból cselekszenek, beleértve azt a szándékot, hogy nyomást gyakoroljanak valamely kormányra és/vagy félelmet keltsenek a társadalomban, vagy annak bármely rétegében.

- A fedezetből kizárásra kerülnek továbbá azok a károk, veszteségek vagy költségek, amelyeket közvetlenül vagy közvetve bármilyen fentebb meghatározott terrorista cselekmény korlátozására, elhárítására, elfojtására, hatásának csökkentésére vagy azzal bármiféle összefüggésben tett intézkedés okozott, eredményezett vagy azzal kapcsolatosan keletkeztek.

Amennyiben nem állapítható meg, hogy a g) pont 2. bekezdésben meghatározottaknak megfelelő terrorista cselekményről van-e szó, akkor a valószínűség mérlegelésére kerül sor (ti. a legnagyobb valószínűség elve kerül alkalmazásra).

Abban az esetben, ha jelen záradék bármely része érvénytelennek vagy végrehajthatatlannak bizonyulna, a fennmaradó rész(ek) továbbra is teljes mértékben érvényesek és hatályosak maradnak;

h) amelyek vulkánkitörés miatt, vagy azzal összefüggésben keletkeztek;

i) mint bírság, kötbér, késedelmi kamat vagy egyéb büntető jellegű költségek;

j) amelyek információvesztés miatt, vagy azzal összefüggésben keletkeztek az alábbiak szerint:

- Adatok vagy szoftver károsodása vagy sérülése, így különösen az adatokban, szoftverekben és számítógépes programokban keletkezett azon káros változások, amelyeket az eredeti struktúra törlése, sérülése vagy torzulása okoz, továbbá bármiféle üzemszüneti veszteség, amelyet ezek a károsodások ill. sérülések eredményeznek. Ettől a kizárástól függetlenül, továbbra is fedezetben marad az adatok ill. a szoftver olyan károsodása vagy sérülése, amely valamely biztosított, és a vagyontárgy lényegét érintő fizikai károsodás közvetlen következménye.
- Azok a károk és veszteségek, amelyek a működés, a rendelkezésre állás, a használhatóság mértéke vagy az adatok, szoftverek ill. számítógépes programok elérhetőségének csökkenése miatt keletkeztek, továbbá bármiféle üzemszüneti veszteség, amelyet ezek a károsodások ill. sérülések eredményeznek.

k) amennyiben a szerződésben feltüntetett biztonság-technikai rendszerek és/vagy előírások a kár időpontjában nem üzemeltek vagy nem valósultak meg;

l) melyek vízi járművek beleütközése következtében keletkeztek;

m) melyek génmanipuláció, génmutáció vagy egyéb génmódosítások következményei;

n) mely a biztosított vagyontárgy természetes vagy nem megfelelő állapotából/tulajdonságából, rendeltetésszerű használatából, elhasználódásából, kopásából, öregedéséből, gyártási, konstrukciós, tervezési vagy anyaghibából keletkezett;

p) melyek kezelési hiba, karbantartás, átépítés, javítás vagy üzemi próba következményei;

q) amik hatósági engedélyhez kötött, tervszerű robbantás eredményeként keletkeztek;

- r) melyek rendeltetészerűen nagy nyomásnak kitett vagyontárgyakban (tartály, kazán, csővezeték stb.) az üzemi nyomás túllépése nélkül keletkeztek;
- s) amit villámcsapás nélküli túlfeszültség okozott;
- t) amelyek villámcsapás hatására biztosított vagyontárgyakban villámvédelem, továbbá elektromos/elektronikus gépekben, készülékekben és berendezésekben tranziens védelem hiánya miatt keletkeztek.

2.2.2 A biztosítási fedezet nem terjed ki továbbá

- a) az épületeken kívül hagyott mozgatható vagyontárgyakban az időjárás hatások által, illetve a vagyontárgyak bármiféle eltűnésével összefüggésben bekövetkezett káreseményekre;
- b) szárító és hőtermelő berendezésekben keletkezett tűzkárookra, de kiterjed a biztosítási fedezet az abból áttérhető tűz által más vagyontárgyakban okozott káreseményekre, ide nem értve magát a berendezést, annak bármely egységét, és a szárított terményt, valamint a tüzelő anyagot;
- c) a biztosított vagyontárgyakat ért olyan károk, amelyeken külső kivitelezők valamilyen munkát (pl. építési-szerelési tevékenységet) végeznek, és a kár közvetlenül e tevékenységgel függ össze;
- d) a gépekben és műszaki berendezésekben, külső behatás nélkül keletkezett károokra. Ilyen kárnak minősül különösen amennyiben a kár azért következik be, mert:
  - a mérő, vezérlő, szabályozó vagy biztonsági berendezések meghibásodtak;
  - víz-, olaj- vagy kenőanyag hiány lépett fel;
  - a biztosított tárgyakba idegen test került;
  - az elektromos gépekben, berendezésekben, vagy felszerelésekben az alkalmazott feszültség-, illetve áramvédelmet kiiktatták;
- e) mikroorganizmusok, állatok, növények, mindenfajta gombásodás következményeire;
- f) belső megromlás vagy átalakulás, rozsdásodás, kontamináció (pl. mérgezés, bekormozódás, lerakódás, beporosodás, gőz-, illetve vízbeömlés), korrózió, fertőződés, oxidáció, penészesedés, erjedés, törés/repedés, elhajlás/elgörbülés, horpadás következményeire;
- g) az esztétikai sérülésekre, grafitikre, elszíneződésekre, karcolásokra;
- h) víz, gáz, elektromos áram vagy egyéb energia illetve üzemanyag szolgáltatása, szállítása vagy annak kimaradása miatti károokra;
- i) nedvesség, szárazság, kiszáradás, vagy hőmérsékletingadozás miatt bekövetkező káreseményekre, ideértve a súlyvesztést, elszíneződést, az íz, szag, szín, szerkezet vagy kinézet megváltozását;
- j) alapok, falak, pillérek, gerendák (teherhordó szerkezetek), padozatok, járdák, támfalak, feltöltések, földem- illetve tetőszerkezetek olyan ülepedésére, megsüllyedésére, megdőlésére, zsugorodására, kihaladására vagy tágulására, repedésére, törésére amelyek nem elemi károk következményei;
- k) amelyek tartós időjárás hatások miatt keletkeztek (lassan és folyamatosan végbemenő állag romlás);
- l) amik a károsodott vagyontárgy olyan értékcsökkenéséből származnak, amelyek a további rendeltetészerű használatot nem befolyásolják;

- m) ami a megsemmisült vagyontárgy nem károsodott tartalék alkatrészei, tartozékai eredeti célú felhasználásának meghiúsulása miatt keletkeztek;
- n) amik a biztosítás megkötésekor már meglévő olyan hibák és hiányosságok miatt keletkeztek, melyekről a Biztosított (Szerződő) tudott vagy tudnia kellett;
- o) amelyek az épületek, építmények, gépek, berendezések avultságával, azok karbantartásának elmulasztásával vagy az építési és üzemeltetési szabályok be nem tartásával okozati összefüggésben keletkeztek, kivéve, ha a Biztosított bizonyítja, hogy a kár ezekkel a hiányosságokkal nem volt összefüggésben;
- p) a termelési folyamat leállásából, szüneteltetéséből származó gazdasági hátrány (pl. termelésekiesés, elmaradt haszon, kifizetett bér vagy egyéb veszteség) következményeire;
- q) aminek a megtérítése jogszabály vagy szerződés alapján a biztosított – sérült, vagy megsemmisült – vagyontárgy gyártóját és/vagy forgalmazóját terhelik;
- r) lopásra (kivéve a betöréses-lopást), a biztosított vagyontárgyak csalás, hűtlen kezelés, sikkasztás, zsarolás, leltárhiány, dézsmálás és egyéb tisztázatlan eredetű esemény miatti eltűnésére;
- s) a nem dologi jellegű, következményi károkra.

2.2.3 A biztosítási fedezet nem terjed ki azon kockázatokra, károkra és követelésekre, melyek az Európai Unió által alkalmazott embargóba vagy egyéb gazdasági, kereskedelmi vagy pénzügyi tiltó vagy korlátozó rendelkezéseibe ütköző magatartásból, tevékenységből erednek vagy azzal bármely módon összefüggésbe hozhatók..

2.2.4 A biztosító a szerződésben Árvíz és Belvíz kockázatok tekintetében (lásd Fogalom meghatározások 2.6.7 pont) várakozási időt köt ki, melynek időtartama a szerződés hatályba lépésétől számított 30 nap. A biztosító kockázatviselése a várakozási idő alatt árvíz és belvíz biztosítási eseményekre nem terjed ki.

2.2.5 A Biztosító a talajszint alatti helyiségekben lévő vagyontárgyakban keletkező bármely jellegű vízkárt csak abban az esetben téríti meg, ha azokat legalább 12 cm magas állványon (euro raklap) helyezték el.

2.3 BIZTOSÍTOTT VAGYONTÁRGYAK (VAGYONCSOPORTOK)

2.3.1 Biztosított vagyontárgy(ak)nak (vagyoncsoport(ok)nak) kell tekinteni minden, a biztosítási szerződésben megnevezett, a Biztosított tulajdonában lévő ingatlant és ingóságot; valamint minden olyan, idegen tulajdonban lévő vagyontárgyat (vagyoncsoportot), melyet a tulajdonjog fenntartása mellett a biztosítottnak átadtak (bérelt, lízingelt, bér munkára, javításra, bizományba, stb. átvett vagyontárgyak).

2.3.2 Nem Biztosított Vagyontárgyak (Vagyoncsoportok)

Nem biztosított vagyontárgynak különösen a következők:

- a) építési telek, épület (építmény) nélküli ingatlan;
- b) föld, vizek, levegő, alagutak, hidak, gátak, töltések, víztárolók, dokkok, mólók, olaj-, gázkutak, bányák, feltárások;
- c) légi-, vízi járművek, űrhajó, valamint bármilyen kötött pályás jármű, illetve ezek részegységei, rakományai;
- d) forgalmi engedélyhez kötött közúti gépjárművek, gépjármű utánfutók és vontatók, vasúti járművek, mozdonyok, gördülő állomány;
- e) építés, össze- vagy szétszerelés (bontás), felújítás, beüzemelés, üzemi próba, tesztelés alatt álló vagyontárgy;
- f) minták, szemléltető modellek, prototípusok és kiállítási tárgyak;
- g) iratok, tervek, üzleti könyvek, vagy egyéb, bármilyen jellegű és formában tárolt adat és leírás;
- h) lábon álló növényi kultúrák, flóra és fauna, élő állatok, mikroorganizmusok;
- i) hulladék-lerakóhelyek;
- j) fóliasátrak, üvegházak és az azokban levő vagyontárgyak;
- k) az ADR szerinti 1. és 7. osztályba tartozó vagyontárgyak (Robbanóanyagok és- tárgyak, radioaktív anyagok).

2.4 JÁRULÉKOS KÖLTSÉGEK

A Biztosító megtéríti a biztosítási szerződés szerinti biztosítási események bekövetkezése során – illetve azzal kapcsolatban – felmerülő és igazolható, a károk súlyosbodásának megakadályozását vagy hatásai enyhítését szolgáló intézkedések költségeit, amelyek a károsodott vagyontárgy elszállításával, az ideiglenes fedéssel (tetőzet), dúcolással, állványozással, az ideiglenes közművesítéssel, továbbá az esetleges kényszer-kitelepítési vagy megmentett vagyon biztonságát szolgáló intézkedéssel kapcsolatban merültek fel. Az ilyen kárenyhítés költségei akkor is a Biztosítót terhelik, ha a kárenyhítés nem vezetett eredményre, de a biztosító hozzájárulásával történt.

A Biztosító a járulékos költséget a kötvényben feltüntetett limitig téríti meg.

Járulékos költségnek tekintjük különösen az alábbiakat:

- a) az oltás és mentés költségeit, kivéve a közérdek szolgálatára hívatott tűzoltóság vagy más segítségnyújtásra kötelezett szolgáltatásaival kapcsolatos költségeket;
- b) a rom- és törmelékeltakarítás költségeit, amelyek - hacsak a maradványértékek felmérése során nem kerültek beszámításra - a kárhelyszín megtisztításával, valamint a bontási törmeléknek és a nem felhasználható maradványoknak a legközelebbi és hivatalosan engedélyezett lerakóhelyre szállításával kapcsolatban merültek fel;
- c) a bontási költségeket, amelyek a biztosított vagyontárgyak megmaradt részeinek szükségessé váló elbontásával és azoknak a legközelebbi és hivatalosan engedélyezett lerakóhelyre szállításával kapcsolatban merültek fel;
- d) a takarítási költségeket, amelyek a biztosított vagyontárgyak megóvása, illetve a kárhelyszín helyreállítás utáni megtisztításával kapcsolatban merültek fel;

- e) a szét- és összeszerelés költségeit, amelyek a kár felszámolása (helyreállítás) során berendezések le-, vagy visszaszerelésével kapcsolatban merültek fel;
- f) szakértői költségeket, amennyiben azt a biztosító hozzájárulásával rendelték meg.

2.5 ELŐGONDOSKODÁS

A szerződő felek megállapodhatnak úgy, hogy előgondoskodási összeg meghatározására külön kártérítési limitet határoznak meg, amelyet a kötvényben külön fel kell tüntetni. Ebben az esetben az előgondoskodási kártérítési limit erejéig a biztosító nem mentesül a kártérítés alól azon a jogcímen, hogy a szerződő a biztosított vagyontárgy értékében bekövetkezett változására vonatkozó bejelentési kötelezettségének nem tett eleget. Amennyiben kártérítési limit külön előgondoskodásra nem került meghatározásra, ezek a többletkárok nem biztosítottak.

Az előgondoskodási biztosítás a biztosítási időszak alatti értéknövekedéseket, új, hozzá-, és átépítéseket, felújításokat, új beszerzés, csere, a nem megfelelő felértékelést és a biztosításba véletlenül fel nem vett épületeket fedezi. Ezen kívül alulbiztosítottság kiegyenlítésére is szolgál olyan módon, hogy kár esetén azon vagyontárgyak / vagyoncsoportok biztosítási összegeire oszlik fel, amelyekre vonatkozóan a biztosítás érvényes, és amelyeknél alulbiztosítottság áll fenn.

A felosztás az egyes tételeknél fennálló alulbiztosítottság arányában történik.

2.6 FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

2.6.1 Tűz

A tűz olyan anyagi változásokkal együtt járó oxidációs folyamat, amely a tűz alapvető tényezőinek egy időben/helyen való jelenléte esetén – éghető anyag, kellő mennyiségű oxigén, gyújtóforrás – gyulladási hőmérséklet hatására alakul ki hő, láng, fény és füst kíséretében.

Tűzkár a fentiek szerint bekövetkező tűz károsító hatásaként a biztosított vagyontárgyakban bekövetkező károsodás.

2.6.2 Villámcsapás

Villámcsapásnak kell tekinteni az olyan hirtelen, fény-, hang-, és hőhatással kísért töltéskiegyenlítődést, mely a felhő és a földfelszín, illetve a földfelszíni tárgy között játszódik le.

Villámcsapáskárnak kell tekinteni azokat a károkat,

- amelyeket a becsapódó villám erő- és hőhatása okoz;
- a villámcsapás miatt az elektromos, illetve informatikai hálózatban létrejövő túlfeszültség vagy indukció hatása okoz a biztosított objektumban, vagy a szabadban tárolt vagyontárgyakban, amennyiben a villám becsapódási helye a biztosított objektum 3 km-es körzetében volt.

2.6.3 Robbanás, összeroppanás

Robbanásnak, illetve összeroppanásnak kell tekinteni a gázok, gőzök és porok terjeszkedési hajlandóságán alapuló, rombolással, hanghatással járó gyors erőhatást.

Robbanáskárnak kell tekinteni azokat a károkat is, amelyek repülőgépek okozta hangrobbanás miatt keletkeznek.

2.6.4 Légi jármű lezuhanása

A személyzet által irányított légi járművek, illetve azok részeinek vagy rakományának lezuhanása biztosítási eseménynek minősül, ha az a biztosított vagyontárgyakban okoz kárt.

2.6.5 Vihar

Viharnak minősül az olyan légmozgás, amelynél a legerősebb szellőkés eléri vagy meghaladja a 15 m/s (54 km/h) sebességet.

Viharkárnak kell tekinteni azokat a károkat, amelyeket a vihar nyomó-, és szívóhatása, illetve az általa sodort tárgyak a biztosított vagyontárgyakban okoznak. Viharkárnak minősül a megbontott tetőn történő egyidejű beázás is.

2.6.6 Földrengés

Földrengésnek kell tekinteni a kockázatviselés helyén az EMS (Európai Makroszeizmikus Skála) VI. fokozatát elérő földmozgást.

Az ugyanabból az epicentrumtól kiinduló, és az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézete Szeizmológiai Obszervatóriuma által egymással oksági összefüggésben állónak nyilvánított 168 órán belüli rengések sorozata egy biztosítási eseménynek minősül.

2.6.7 Árvíz

Árvíznek kell tekinteni amikor élővizetekbe, ezekben nyílt torkolattal csatlakozó és belvízvédelmi töltéssel ellátott mesterséges csatornák, valamint mesterséges tavak áradással kilépnek medrükből és a biztosított vagyontárgyakat elöntik.

Nem minősül árvíznek:

– a kockázatviselési hely szempontjából területileg illetékes vízügyi hatóságok a kár időpontjában érvényes besorolása szerint nagyvízi medernek, hullámtérnek, nyílt ártérnek, nem mentett árterületnek, vízjárta területnek minősülő helyen bekövetkező árvíz, talajvíz, belvíz.

2.6.8 Hullámtér

Hullámtérnek minősül a természetes és mesterséges vizek árvízvédelmi töltései közötti, vagy – ahol töltések nincsenek – a magas partok közötti terület.

2.6.9 Nem mentett árterület

Nem mentett árterületnek minősül a vízügyi hatóság által megállapított árterületnek az a része, amely a folyómeder és az azzal közel párhuzamosan vezetett (legfeljebb két számjeggyel jelölt) közúti, vasúti töltés vagy magaspart, illetve a települések belterületének határa között fekszik.

2.6.10 Felhőszakadás

A felhőszakadás olyan csapadékhatás, amikor a rövid idő alatt rendkívüli intenzitással (legalább 5 mm/10 perc) lezúdult nagy mennyiségű (legalább 30 mm/24 óra) csapadékvíz a talajfelszínen összegyülemlik/áramlik, illetve felgyülemlése/lefolyása miatt a megfelelően méretezett és karbantartott vízelvezető rendszer elégtelenné válik.

2.6.11 Jégverés

Jégszemek formájában lehulló csapadék által a biztosított vagyontárgyakban okozott törés, roncsolás, sérülés, valamint a jégverés által megbontott tetőn történő egyidejű beázás.

2.6.12 Hónyomás

Hónyomás biztosítási eseménynek kell tekinteni az épületek (építmények) tetőzetén nagy mennyiségben felgyülemelő hó statikus és dinamikus nyomása miatt bekövetkező törést vagy deformációs sérüléseket.

2.6.13 Vezetékes vízkárok

Vezetékes vízkárnak kell tekinteni, amikor a kockázatviselés helyén (telephelyen, vagy épületen belüli) belüli víz-, szennyvíz-, csapadékvíz-, technológiai-, tűzvíz vezetékből, a csatlakozó melegvíz szolgáltató- és központi fűtés-hűtés rendszerekből, valamint az ezekhez csatlakozó tartozékokból, szerelvényekből és készülékekből hirtelen, váratlanul rendellenesen kiáramló folyadék, gőz a biztosított vagyontárgyakban kárt okoz.

2.6.14 Közlekedési eszköz beleütközése

Közlekedési eszköz beleütközésének minősül az ismeretlen – vonalas, vagy közúti – jármű nekiütközése a biztosított vagyontárgyaknak.

2.6.15 Árvíz, földrengés, vihar esemény időbeni definíció

Azonos káridőpontban egymást követő 168 órán belül bekövetkező árvíz és egymást követő 168 órán belül bekövetkező földrengéskár és egymást követő 96 órán belül bekövetkező vihar egy biztosítás eseménynek minősül.

2.6.16 Betöréses lopás

Ha az elkövető a lopás során a biztosított vagyontárgyat tartalmazó lezárt objektumba/helyiségbe (épület), a biztosítási szerződésben megjelölt kockázatviselés helyén:

- a) nyílászárók be- vagy feltörésével, fal, földem vagy tető kibontásával erőszakos módon hatolt be;
- b) zárás előtt a helyiségben elrejtőzött, és zárás után az a.) pontban foglaltak szerint távozott;
- c) bizonyítottan álkulccsal vagy záruk felnyitására alkalmas más idegen eszköz használatával jutott be;
- d) eredeti vagy kulcsmásolat használatával jutott be, úgy, hogy a kulcsokhoz az a)–c) pontok szerinti – egy másik épület helyiségébe, illetve ugyanazon épület más helyiségébe történő – betöréses lopás vagy a kulcs megszerzésére irányuló rablás útján jutott be.
- e) Betöréses lopás továbbá, ha az elkövető a kockázatviselés helyére olyan időpontban jut be, amikor a biztosítási szerződésben vagy annak külön feltételeiben meghatározott biztonsági berendezéseknek nem kell üzemben lenniük (pl. nyitvatartási idő), azaz az elkövető nem az a)–d) pontokban leírtak szerint hatolt be, de ott
  - az ajtókat vagy tárolókat (pl. széf, páncélszekrény) feltörte;
  - illetve az ajtókat vagy tárolókat felnyitásához álkulcsot vagy más, a záruk felnyitására alkalmas idegen eszközt használt.
- f) Ha a vagyontárgyak a biztosítási szerződés előírásai szerint csak zárt tárolókban (pl. pénzszekrény, faliszekrény, páncélszekrény) vannak biztosítva, akkor e vagyontárgyak olyan időpontban történő eltulajdonítása, amikor a feltétel vagy külön megállapodás szerinti biztonsági berendezéseknek üzemben kell lenniük, csak akkor minősül betöréses lopásnak, ha az elkövető a kockázatviselés helyére az a)–d) pontokban meghatározottak szerint hatolt be és ott az értéktárolókat
  - feltörte;
  - álkulccsal vagy záruk felnyitására alkalmas más idegen eszközzel felnyitotta;
  - eredeti vagy kulcsmásolattal nyitotta ki, amennyiben ezeket lezárt helyen (bútor, pénzkazetta, széf, pénzszekrény, páncélszekrény) tárolták, és az elkövető a kulcsok birtokába úgy jutott, hogy ezek tárolási helyét feltörte vagy záruk felnyitására alkalmas más idegen eszközzel felnyitotta.
- g) Betöréses lopás fedezete kiterjed a betörés megvalósítása, illetve annak kísérlete következtében okozott károkra is. A biztosítási védelem előfeltétele, mind a betöréses lopás, mind a kísérlet esetén, hogy az objektum (épület) betörésvédelme legalább a minimális mechanikai védelemnek megfeleljen.

2.6.17 Rablás

Amikor valaki biztosított vagyontárgyat a kockázatviselés helyén jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy valaki ellen erőszakot, avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg valakit öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez.

A kártérítés felső határa a szerződésben rögzített kártérítési limit.

2.6.18 Küldöttrablás

Azok a rabláskárok, melyeket az elkövető(k) pénztári küldöttek ellen a szállítási útvonalon követtek el. A küldöttrablás biztosítási fedezet a küldeménynek a küldött részére történő átadásával kezdődik és megszűnik a küldeménynek a címzett vagy megbízottja részéről történő átvételével.

A biztosítási fedezet kizárólag a biztosított személyére, vagy alkalmazottjára, mint küldöttre terjed ki.

A kártérítés felső határa a szerződésben rögzített kártérítési limit.

2.6.19 Vandalizmus

Vandalizmusnak minősül a biztosított vagyontárgyakban bekövetkezett szándékos károkozás, rongálás. kivéve az esztétikai sérülésekre, grafiti, elszíneződés, karcolás, stb.

A kártérítés felső határa a szerződésben rögzített kártérítési limit.

2.6.20 Üvegtörés

Biztosítási eseménynek minősül a biztosított épületek üvegezéseiben keletkezett törés- vagy repedés-kár.

A kártérítés felső határa a szerződésben rögzített kártérítési limit.

2.6.21 Első kockázatra szóló biztosítás

Ha a biztosítás első kockázatra szól, akkor az adott vagyoncsoport tekintetében a biztosítási összeg-határig (kártérítési limit) a teljes kárt téríti a biztosító. Ez esetben alulbiztosítottságot a biztosító nem vizsgál, illetve nem vesz figyelembe.

2.6.22 Limitált biztosítási fedezetek

Kártérítési limit: (továbbiakban: Limit) a biztosítási összegben belül egy biztosítási eseménnyel kapcsolatban a biztosító által nyújtható szolgáltatás felső határa.

Kombinált limit: egy-, vagy több biztosított kockázatra, vagyontárgyra/vagyoncsoportra vagy bármilyen egyéb közös jellemzőre vonatkozó együttes limit.

Szublímit: a biztosító szolgáltatási kötelezettségének egy kártérítési limiten vagy kombinált limiten belül – egyedi feltételek alapján - meghatározott felső határa.

Éves limit: egy adott biztosítási időszakon belül bekövetkezett – egyedi feltételek alapján meghatározott – biztosítási eseményekre, vagyoncsoportokra vonatkozó biztosítási szolgáltatások együttes összegének felső határa (aggregát limit).

2.6.23 ZÁRÓ RENDELKEZÉS

Egyéb a fentiekben nem tárgyalt kérdésekben az UNIQA Biztosító Zrt. All Risks vagyon- és üzemszünet biztosításának Általános feltételeiben rögzítettek az irányadók.

3. ALL RISKS ÜZEMSZÜNET BIZTOSÍTÁS KÜLÖNÖS FELTÉTELEI

3.1 ÜZEMSZÜNETI BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNYEK

Üzemszüneti biztosítási eseménynek minősül a Biztosított üzemszerű gazdasági tevékenységének kényszerű szüneteltetése.

A Biztosító üzemszüneti veszteségekkel kapcsolatos szolgáltatási kötelezettsége csak abban az esetben következik be, ha az üzemszünetet kiváltó biztosítási esemény miatt a biztosított vagyontárgyakban keletkezett vagyoni kárt a vagyonbiztosítás alapján megtéríteni köteles, és a keletkezett vagyoni kár olyan jellegű vagy mértékű, hogy a Biztosított az üzemmenet szüneteltetésére kényszerül, de a tevékenységét a helyreállítási munkák után folytatja.

3.2 KIZÁRÁSOK

3.2.1 A Biztosító nem téríti meg az üzemszüneti veszteségeket, amennyiben az üzemszünet közvetve vagy közvetlenül a következő okok miatt következik be:

- a) az általános és a különös feltételek kizárásai szerinti események,
- b) készpénz, értékpapír, üzleti könyvek és üzleti feljegyzések, illetve az üzletmenettel kapcsolatos okiratok, számlák és hasonlók megsemmisülése, elvesztése, eltulajdonítása, vagy megrongálódása,
- c) tervek, rajzok, mikrofilmek, mágnesszalagok és egyéb adathordozók megsemmisülése, elvesztése, eltulajdonítása vagy megrongálódása,
- d) a normál üzemi körülményektől szándékos – tesztelés, szándékos túlterhelés illetve egyéb kísérletek miatti – eltérés.

A Biztosító nem téríti meg az olyan – biztosítási események miatti – üzemszüneti veszteségeket, amelyek az üzemmenet egyéb okból történő tényleges szüneteltetése alatt következtek be (pl. átalakítás, felújítás, karbantartás alatt). A Biztosító ebben az esetben is kártérítést nyújt arra a tartamra eső üzemszüneti veszteségekre, amellyel – az egyébként szükséges üzemszünet – a biztosítás esemény bekövetkezése miatt meghosszabbodott.

3.2.2 A Biztosító nem téríti meg a megnövekedett olyan üzemszüneti veszteségeket, amelyek a következő okok miatti üzemszüneti tartam meghosszabbodása folytán keletkeztek:

- a) rendkívüli, az üzemszünet alatt bekövetkezett események vagy tartós körülmények következtében,
- b) az üzem bővítése, vagy olyan újítások miatt, amelyeket a biztosítási esemény bekövetkezése utáni helyreállítás során vezettek be,
- c) hatósági újraépítési, vagy üzemeltetési korlátozások miatt,
- d) a helyreállítás szokatlan mértékű elhúzódása tulajdoni, birtoklási, bérleti jogviszony tisztázása, hagyatéki, illetve peres ügyek lebonyolítása, vagy egyéb hasonló események miatt,

- e) mert a Biztosított a megsérült, megsemmisült vagyontárgyak helyreállításáról, pótlásáról nem időben gondoskodik, vagy ehhez nem áll elegendő tőke rendelkezésére,
- f) mert a károsodott vagyontárgyakkal összetartozó, sértetlen vagyontárgyak a biztosított üzemben nem használhatók fel.

3.3 BIZTOSÍTOTT ÜZEMSZÜNETI VESZTESÉGEK

A felek megállapodnak abban, hogy a Biztosító üzemszüneti biztosítási esemény bekövetkezése esetén az üzemszüneti veszteségeken belül az alább meghatározott elmaradt üzemi nyereséget és a folyamatos üzemi költségeket téríti meg, a kizárások, korlátozások figyelembevételével a Biztosítottnak.

Elmaradt üzemi nyereség: mindaz a nyereség, amelyet a Biztosított zavartalan üzemmenet esetén elért volna az üzemszünet ideje alatt a kiesésnek megfelelő üzemi teljesítménnyel.

Folyamatos üzemi költségek: azok a szükséges ráfordítások (pl. munkabérek, illetmények, bérleti díjak, közüzemi költségek, stb.), amelyekre a számviteli törvény költség-elszámolási szabályai vonatkoznak és amelyeket a Biztosítottnak az üzemszünet tartama alatt okvetlenül ki kell fizetnie annak érdekében, hogy a helyreállítás után az üzemeltetés újraindítását – a káresetet megelőző állapotnak megfelelő keretek között – mihamarabb lehetővé tegye, vagy amelyek megfizetésére az üzemszünet tartama alatt köteles.

A fenti üzemszüneti veszteségek közül a Biztosított csak azok megfizetését követelheti, amelyek a biztosítási szerződésben biztosítási összeggel megjelöltek.

Jelen szerződésben nem minősül üzemszüneti veszteségnek:

- a) bármilyen fajtájú adó, vagyon után fizetendő rendkívüli adó és illeték,
- b) az áruk, a nyersanyagok, a segédanyagok, az üzemanyagok megvételére történő kiadások, ha azok nem az üzemfenntartást szolgálják;
- c) az olyan nyereségek és költségek, amelyek nincsenek összefüggésben az üzemszünettel, pl. a tőkebefektetés, a spekulációs és az ingatlanügyletek.

3.4 FEDEZETI TARTAM

A Biztosító üzemszünettel kapcsolatos szolgáltatási kötelezettsége az üzemszüneti biztosítási esemény bekövetkezésének időpontjában kezdődik és a biztosítási szerződésben megjelölt fedezeti tartamig tart.

Amennyiben a fedezeti tartam 12 hónapnál rövidebb vagy hosszabb, az éves szinten megadott üzemszüneti veszteségek biztosítási összegének a fedezeti tartamra eső arányos része képezi az egyes üzemszüneti veszteségek kártérítési limitjét.

A Biztosító szolgáltatási kötelezettsége az üzem – a káreset bekövetkezését megelőző állapotának megfelelő – újraindításának időpontjában, de legkésőbb a fedezeti tartam lejáratakor szűnik meg.

3.5 KÖNYVVEZETÉSI KÖTELEZETTSÉG

A Biztosított köteles a jogszabályokban és a feltételekben számára előírt könyvvezetési és bizonylati kötelezettségének eleget tenni. A folyó évre, valamint az előző három évre vonatkozó üzleti könyveket és az azokban történt bejegyzéseket tanúsító bizonylatokat elkülönítve – biztonságos helyen – köteles megőrizni.

A fentiek megsértése esetén a Biztosító mentesül a szolgáltatási kötelezettsége alól, kivéve, ha a Biztosított köteleességszegése sem a káreset megállapítását, sem a Biztosító szolgáltatásának megállapítását és mértékét nem befolyásolta.

3.6 ZÁRÓ RENDELKEZÉS

Egyéb a fentiekben nem tárgyalt kérdésekben az UNIQA Biztosító Zrt. All Risks vagyon- és üzemszünet biztosításának az Általános feltételeiben és a Különös feltételeiben rögzítettek az irányadók.

4. BETÖRÉSES-LOPÁSVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

4.1 ÁLTALÁNOS VAGYONTÁRGYAK (GÉPEK, BERENDEZÉSEK, KÉSZLETEK)

Felek megállapodnak, hogy Biztosító szerződéskötéskor nem vizsgálja a biztosított objektum(ok), (épület(ek)) betörésvédelmét. Biztosító kártérítési kötelezettsége azonban csakis a káresemény bekövetkeztekor meglévő és a kárrendezés során rögzített tényleges védelmi osztály(ok)nak megfelelő, a biztosító által a kockázati csoportokra az alábbi táblázatban megállapított kártérítési limitig terjed.

Védelmi osztály	Kártérítési limit
I.	Biztosítási összegig
II.	Egyedi megállapodás
III.	100 000 000 Ft-ig
IV.	40 000 000 Ft-ig
V.	20 000 000 Ft-ig
VI.	5 000 000 Ft-ig
VII.	500 000 Ft-ig

Védelmi osztályok

I. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer;
- Szakszolgáltató által végzett rendszeres, dokumentált karbantartás;
- Őrség;
- Közvetlen, vezeték nélküli összeköttetés és/vagy automatikus átjelzés Rendőrségre vagy egyéb fegyveres testülethez, fegyveres vagyonvédelmi szolgálathoz.

II. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer;
- Szakszolgáltató által végzett rendszeres, dokumentált karbantartás;
- Állandó 24 órás portaszolgálat;
- Automatikus átjelzés Rendőrségnek vagy egyéb fegyveres vagyonvédelmi szolgálatnak.

III. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer;
- Rendszeres és dokumentált karbantartás.

IV. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Részleges elektronikai jelzőrendszer;
- Rendszeres és dokumentált karbantartás.

V. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Minimális elektronikai jelzőrendszer, vagy
- Részleges mechanikai-fizikai védelem;
- Részleges elektronikai jelzőrendszer.

VI. védelmi osztály

- Részleges mechanikai-fizikai védelem.

VII. védelmi osztály

- Minimális mechanikai-fizikai védelem.

4.2 KIEMELT VAGYONTÁRGYAK (PÉNZ, ÉRTÉKCIKK, ÉRTÉKKÉSZLET)

Felek megállapodnak, hogy Biztosító szerződéskötéskor nem vizsgálja a biztosított objektum(ok), (épület(ek)) betörésvédelmét. Biztosító kártérítési kötelezettsége azonban csakis a káresemény bekövetkeztekor meglévő és a kárrendezés során rögzített tényleges védelmi osztály(ok)nak megfelelő, a biztosító által a kockázati csoportokra az alábbi táblázatban megállapított kártérítési limitig terjed.

4.2.1 Biztosítható Vagyontárgyak

A biztosítási szerződésben megnevezett, a Biztosított tulajdonában lévő, valamint minden olyan idegen tulajdonban lévő értékciikk, melyet a tulajdonjog fenntartása mellett a biztosítottnak átadtak (bérelt, lízingelt, bér munkára, javításra, bizományba átvett vagyontárgyak).

Értékcikknek tekintendők jelen szerződés szempontjából a következők:

- a) Készpénz, valuta;
- b) csekk, postautalvány, takarékkönyv, értékpapír, bélyeg, átruházható természetű okmányok és egyéb értékpapírok;
- c) Értékkészletek (drágakövek, ill. nemesfémek felhasználásával készült ékszerek, arany-, ezüst- és platínatárgyak, érem- és bélyeggyűjtemények, műtárgyak).

4.2.2 Biztosított Kötelezettségei

Az Általános feltételekben foglalt kötelezettségeken túl, a biztosítottnak kimutatást kell vezetnie a biztosított értékcikkekről, amelyben fel kell tüntetnie az egyértelmű azonosításhoz, ill. a kerestetéshez szükséges adatokat. E kimutatásokat az értékcikkektől elkülönítetten kell tárolni.

4.2.3 Védelmi előírások a készpénz-, értékciikk vonatkozásában

Biztosító szolgáltatási kötelezettsége betöréses-lopás és rablás károkra kizárólag akkor áll fenn, ha a biztosítási esemény időpontjában az értékcikkek értéktárolóban el voltak zárva, amely értéktárolót a Biztosító elfogadott/minősített, telepítése során a biztosítói termékmegfelelőségi ajánlásában előírtakat maradéktalanul teljesítették, a védelmi berendezések mind az értéktároló, mind a helyiség vonatkozásában üzembe voltak helyezve és az értéktároló elhelyezésére szolgáló helyiség védelme legalább a VII. védelmi osztály követelményeit kielégítette.

Azon értékcikkekknél (pl.: festmények) amelyek nem helyezhetők el értéktárolóban (pl. méretüknél fogva), ott a Biztosító egyedi elbírálással dönt a védettségi előírásról.

Védelmi osztályok

Védelmi osztály	Kártérítési limit
I.	Biztosítási összegig
II.	100 000 000 Ft-ig
III.	40 000 000 Ft-ig
IV.	10 000 000 Ft-ig
V.	2 000 000 Ft-ig
VI.	500 000 Ft-ig
VII.	100 000 Ft-ig

I. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai – fizikai védelem;
- Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer;
- Szakszolgáltató által végzett rendszeres, dokumentált karbantartás;
- Őrség;
- Közvetlen, vezeték nélküli összeköttetés és automatikus átjelzés Rendőrségre vagy egyéb fegyveres testülethez, fegyveres vagyonvédelmi szolgálathoz.

II. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer;
- Szakszolgáltató által végzett rendszeres, dokumentált karbantartás;
- Állandó 24 órás portaszolgálat;
- Automatikus átjelzés Rendőrségnek vagy egyéb fegyveres vagyonvédelmi szolgálatnak.

III. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer;
- Rendszeres és dokumentált karbantartás.

IV. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Részleges elektronikai jelzőrendszer;
- Rendszeres és dokumentált karbantartás.

V. védelmi osztály

- Teljeskörű mechanikai-fizikai védelem;
- Minimális elektronikai jelzőrendszer,
vagy
- Részleges mechanikai-fizikai védelem;
- Részleges elektronikai jelzőrendszer.

VI. védelmi osztály

– Részleges mechanikai-fizikai védelem.

VII. védelmi osztály

– Minimális mechanikai-fizikai védelem.

4.2.4 Záró rendelkezés

Egyéb a fentiekben nem tárgyalt kérdésekben az UNIQA Biztosító Zrt. UNIQA All Risks vagyoni- és üzemszünet biztosításának az Általános feltételeiben és egyéb kiegészítő különös feltételeiben rögzítettek az irányadók.

4.3 KÜLDÖTTTRABLÁS VÉDELMI ELŐÍRÁSAI

A Biztosító e feltétel alapján megtéríti a Biztosított küldöttei (pénzszállítói) ellen – a biztosítás területi hatályán belül – elkövetett rablás során eltulajdonított, a kötvényben biztosítási összeggel (kártérítési limit) feltüntetett készpénzt.

Küldött lehet a Biztosított, vagy az alkalmazottja.

A biztosítási védelem a küldeménynek a küldött részére történő átadásával kezdődik és megszűnik a küldeménynek a címzett általi átvételével.

Jelen feltétel alapján a Biztosító kártérítési kötelezettségének felső határa a szerződésben kártérítési limit(ek)ként meghatározott összeg(ek)ig terjed. Ez(ek) a kártérítési limit(ek) a küldötteként szállítható csúcsérték(ek).

A Biztosító nem téríti meg jelen záradék alapján azokat a károkat, amelyek:

- a) olyan szállítások során következtek be, amelyeknél 18 éven aluli vagy a szállításhoz és/vagy kíséretéhez nem alkalmas (korlátozottan cselekvőképes) személyeket alkalmaznak őrként vagy kíséreként;
- b) olyan szállítások során következtek be, amelyeknél a szállítás körülményei nem felelnek meg az alábbi szállítási előírásoknak

Szállított (Biztosítási) összeg, szállítás módja:

500 000 Ft	Egy fő tetszőleges módon.
500 000–2 000 000 Ft	Két fő, riasztó jelzést adó és/vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával, gépkocsival.
2 000 000–5 000 000 Ft	Három fő (vagy két fő, ha az egyik fegyveres) riasztó jelzést adó és a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával, gépkocsival.
5 000 000 Ft-tól	Kizárólag erre a célra kiképzett, a Biztosító által elfogadott pénzszállító szervezet végezheti a szállítást

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉS

Egyéb a fentiekben nem tárgyalt kérdésekben az UNIQA Biztosító Zrt. All Risks vagyon- és üzemszünet biztosításának az Általános feltételeiben és a Különös feltételeiben rögzítettek az irányadók.

A BETÖRÉSES LOPÁS ÉS RABLÁS-, PÉNZ ÉS ÉRTÉKCIKK- ÉS KÜLDÖTT RABLÁS BIZTOSÍTÁS TECHNIKAI VÉDELMI ELŐÍRÁSAI

1. MECHANIKAI-FIZIKAI VÉDELEM

1.1 TELJESKÖRŰ MECHANIKAI VÉDELEM

Teljeskörű a mechanikai-fizikai védelem, ha a védendő/védett helyiségeket minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, nyílászárók határolják.

Falazatok, födécek, padozatok

A falazatoknak, födéceknek, padozatoknak teljeskörű mechanikai védelem kategóriában meg kell felelniük a 38 cm vastagságú tömör téglafal szilárdsági mutatóinak. Ez annyit jelent, hogy nem tömör téglafal esetén számítással kell meghatározni az egyenértékűséget. Néhány támpont az egyenértékűség meghatározásához:

12 cm vastagságú vasalt betonfal, vagy padozat, ill. födém szerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású, Ø8–10 mm betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton elfogadott).

Nyílászárók (ajtók, ablakok, stb.)

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó MABISZ ajánlásnak.

- Bejárati ajtók

A teljeskörű mechanikai védelem alkotóelemeiként elfogadott bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelni:

Az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Fa tokozat esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni.

A tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál legalább 15 cm mélyen, Ø 12 mm köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, Ø 10 mm köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani.

Az ajtólap fém vagy faszerkezetű lehet. Faszerkezet esetén legalább 40 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezetű erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább Ø 12 mm, vaslemez borításnál legalább Ø 8 mm legyen.

Az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 2 mm vastagságú vaslemezzel kell borítani.

Az ajtólap és a tok közötti zárásponthossz maximum 2 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén maximum 5 mm zárásponthossz megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja.

Az ajtólapokat min. 3 db diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell a tokozathoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, két-szárnyas ajtóknál a fixre rögzíthető szárnyat reteshúzás elleni védelemmel kell ellátni.

A zárszerkezetnek több ponton (legalább négy) kell biztosítani a zárást. A reteszelési mélységnek minimum 18 mm-t el kell érnie. A zártestet és a zárbetétet fúrás és letörés ellen védeni kell. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el.

A fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, későbbiekben ismertetett követelményeknek.

Üvegezett nyílászárók csak áttörésbiztos rétegezt (legalább B1) üveggel szereltek – vagy azzal egyenértékű védettséget nyújtó anyagból készített (pl. polycarbonát, szerves üveg, fóliázott minősített üvegszerkezet, stb.) szerkezet – fogadható el. A normál üvegezés megfelelő méretű és hálókiosztású rácsszerkezettel védetten, kívülről nem bontható kivitelben is megfelel a követelményeknek.

- **Biztonsági ablakok**

A biztonsági ablakoknak ugyanolyan áttörés-biztonsági feltételeknek kell megfelelni, mint a biztonsági ajtóknál leírtak. A zárszerkezeteknek a többpontos zárást úgy kell biztosítani, hogy az a 700 KN statikus nyomóerőnek ellenálljon. A körkörös kialakított zárószervezeteknek olyan mélységben kell reteszelniük, hogy a tok és ablaklap közötti illesztés egy irányba való feszítésével, elmozdításával ne lehessen a kapcsolódást megszüntetni. A kilincsszerkezetet belülről zárható kivitelben kell telepíteni. Az üvegszerkezeteknek legalább B1-B3 fokozatú ragasztott, többrétegű üvegek – vagy azzal egyenértékű ellenállási fokozattal rendelkező szerkezetnek – kell lenni. Az üvegeket csak a védett tér irányából lehet telepíteni. Az üvegszorító léceket kívülről ne lehessen eredményesen támadni. (Rögzítés szempontjából előnyös a csavarozott kivitel, az üvegszerkezet tokozatba történő ragasztásával párhuzamos rögzítése, valamint a kettő kombinációja.)

Az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek – de legalább egyenértékűnek – kell lenni az üvegszerkezet ellenálló képességével.

Zárszerkezetek

- A zárszerkezeteknek általában meg kell felelniük a vonatkozó MABISZ ajánlásoknak
- Bevésőzárak esetében a zárszekrényt fúrás elleni támadásnak ellenálló módon védeni kell. Fúrásvédő lap szerelése esetén min. 60 HRC keménységűre edzett, vagy ennek megfelelő ellenállásértéket biztosító anyagok kell alkalmazni.
- A zárszerkezet lehet lamellás rendszerű egy oldalon fogazott kulccsal, két oldalon fogazott kulccsal. Biztonságértéke akkor fogadható csak el, ha legalább hat lamella biztosítja a zárreteszvas mozgását, a variációs szám pedig min. 10000. A biztonság növelése érdekében célszerű a lamellákat ún. „farkasfogazással” ellátni. A kéttollú kulccsal működtetett záraknak nagyobb a biztonságértékük.

- A hengerzár betéttel működtetett zárszerkezeteknél is biztosítani kell a zárszekrény fúrás elleni védelmét az előbbiek figyelembevételével.
- A zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni. A zárásirányra merőlegesen ható 350 kN nagyságú erő hatására a zárreteszvas nem lehet visszatolható.
- A hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárást biztosítanak. A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:
- A reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy minimum egyenszilárdságúnak kell lenni a biztonsági záraknál elfogadottnak.
- A reteszvasaknak a fogadó elemekbe min. 25 mm mélységben kell reteszelni.
- A reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 db M 6x80 csavarral fém dübelbe, vagy ezzel egyenszilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel.
- A reteszvas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy ellenálljanak az ajtólapot ért támadás esetén 700 kN dinamikus erőnek.
- A működtető zárbetétet min. 3 perc időtartamnak ellenálló módon fúrás ellen védeni kell. Ez történhet fúrásvédett zárbetét szerelésével, vagy fúrásvédő pajzs alkalmazásával.
- A hengerzár betétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni.
- A zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni.
- A zárreteszvasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni min. 350 kN merőleges nyomóerővel szemben.
- A hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett 700 kN erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárás megszüntetését eredményezi.

Hengerzár-betétek

- A hengerzár-betéteknek meg kell felelni a vonatkozó MABISZ ajánlásoknak.
- A teljeskörű mechanikai védelem alkotóelemeként a min. 5 csapos hengerzár-betét, ill. rotoros vagy mágneszárbetét fogadható el, amelynek variációszáma a 10000 meghaladja, legalább 3 percig ellenáll a HSS fúróhegygel történő támadásnak, letapogatásos nyitás elleni védelemmel rendelkezik, maghúzással legalább 3 percig nem nyitható.
- A biztonsági ajtók I–III. kategóriájának megfelelően a zárat, hengerzár-betéteket olyan védelemmel kell ellátni, hogy vagy önmagukban (szerkezeti kialakításuknál fogva), vagy kiegészítő védelemmel ellátva teljesítsék támadás esetén az előírt időnormákat.

Fix és mobil rácsok

- A nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabban helyezkedik el – teljes felületét minimum 100x300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenszilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsozattal kell ellátni.

A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által minősített, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, pl.:

- minősített behatolás késleltető (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak esetében min. A3 minősítésű dobásálló üveg; ajtók, erkélyajtók esetében min. B1 minősítésű áttörésbiztos üveg)
- minősített belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel
- A falsíktól kijebb álló rácsozat esetében is biztosítani kell a minimálisan meghatározott rácskiosztást.
- Pénzintézetek esetében a rácsok min. 16 mm Ø köracélból , vagy azzal egyenértékű szilárdságot biztosító anyagból készüljenek.
- Mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsok sínszerkezetből való kitépésének lehetőségét kívülről csak roncsolással megvalósítható megoldással kell biztosítani. A legördülő „detektívrácsok” feltolás elleni védelmét áttételes mozgatószerkezettel, vagy más megoldással biztosítani kell.
- A rácsok a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 db), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású).

MEGJEGYZÉS:

Hagyományos, vagy MABISZ ajánlással nem rendelkező lakatok nem biztonsági záruk.

A biztonsági üveg-fóliák rács kiváltására nem alkalmasak.

1.2 RÉSZLEGES MECHANIKAI VÉDELEM

A biztosított objektum mechanikai védelme az alábbiaknak kell, hogy megfeleljen:

- a falazatok, födémelek, padozatok szilárdsága minimum 12 cm-es, hagyományos, kisméretű, tömör téglafallal azonos értékű legyen;
- a 2 m-nél alacsonyabban fekvő nyílászárók (ablakok, kirakatok, stb.) maximum 100x300 mm-es osztású, 12 mm átmérőjű köracél ráccsal (vagy azzal egyenértékű egyéb mechanikai szerkezettel, vagy MABISZ termékmegfelelőségi ajánlással rendelkező biztonsági üveggel) védettek. Ajtók esetében rácsot csak akkor kell felszerelni, ha az ajtó valamely alkotóelemére előírt egyéb védelmi feltételek nem teljesülnek;
- a rácsot a falazathoz minimum 4 db falazó körömmel kell felerősíteni, 12 cm-es hagyományos téglafal esetén a minimális beépítési mélység 100 mm;
- az ajtó szerkezetnek megerősített kivitelűnek, kiemelés, feszítés, reteshúzás ellen védettnek kell lennie;
- az ajtók tokszerkezeteit falazó körökkel – vagy egyéb, a befeszítést megakadályozó módon – a falazathoz kell erősíteni;
- az ajtólap és az ajtótok zárási pontossága 5 mm-en belül kell, hogy legyen;

- a zárnyelveknek (ajtók esetében) legalább 20 mm mélyen kell zárniuk;
- nem fémből készült ajtótok esetén megerősített zárlemez felszerelése szükséges;
- az ajtólap minimum 3 db diópánttal legyen az ajtótokhoz rögzítve;
- a zárást minimum 2 db biztonsági zár végezze, vagy minimum három ponton záródó biztonsági zár legyen felszerelve, amelynél a záródási pontok közötti távolság minimum 30 cm kell, hogy legyen;
- biztonsági zárnak minősül a legalább 5 csapos hengerzár, a minimum 6 rotoros mágneszár, a kéttollú kulcsos zár, a szám- vagy betűkombinációs zár, amennyiben a variációs lehetőségek száma meghaladja a tízezret, valamint az egyedileg minősített lamellás zár;

Figyelem!

A lakat nem minősül biztonsági zárnak, kivéve a minősített biztonsági lakatokat és lakatzárakat.

1.3 MINIMÁLIS MECHANIKAI VÉDELEM

A biztosított objektum mechanikai védelme az alábbiaknak kell, hogy megfeleljen:

- a falazatok, födécek, padozatok szilárdsága minimum 12 cm-es, hagyományos, kisméretű, tömör téglafallal azonos értékű legyen;
- az ajtószervezetek védettek legyenek reteshúzás ellen;
- a bejárati ajtók zárását 1 db biztonsági zár végezze.

Biztonsági zárnak minősül a legalább 5 csapos hengerzár, a minimum 6 rotoros mágneszár, a kéttollú kulcsos zár, a szám- vagy betűkombinációs zár, amennyiben a variációs lehetőségek száma meghaladja a tízezret, valamint minden olyan egyedileg minősített lamellás zár, amely a felsoroltakkal azonos biztonsági fokozatú.

Figyelem!

A lakat nem minősül biztonsági zárnak, kivéve a minősített biztonsági lakatokat és lakatzárakat.

1.4 ÉRTÉKTÁROLÓVAL SZEMBEN TÁMASZTOTT KÖVETELMÉNYEK

A biztosítási fedezet kiterjed a feltételben megfogalmazott elzárva tartandó vagyontárgyakra, valamint a készpénz és értékpapírokra, amennyiben azok a MABISZ-által minősített, vagy a biztosító által ajánlott értéktárolóban kerülnek elzárásra, és ha az értéktároló teljesíti az alábbi elvárásokat:

- beépítésre került falba, vagy padozatba, vagy rögzítették épületszerkezeti elemhez oly módon, hogy a rögzítés az értéktároló belső terén keresztül (nem hozzáférhető módon) történt, és legalább 10.000 N lefeszítő erő elleni védelmet nyújt, vagy az értéktároló összsúlya eléri illetve meghaladja a 800 kg-ot.

Amennyiben az értéktárolóra vonatkozó fenti feltételek nem, vagy hiányosan teljesülnek, illetve megfelelőség esetén a biztosított nem gondoskodott azok üzembe helyezéséről, a biztosító mentesül kártérítési kötelezettsége alól.

2. ELEKTRONIKAI VÉDELEM

2.1 TELJESKÖRŰ ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

Az elektronikai jelzőrendszer elektronikus eszközökkel érzékeli és értékeli a felügyelt védelmi rendszer állapotát, kijelzi annak változásait.

A védelmi rendszer alkotóelemei:

- felületvédelem
- térvédelem
- tárgyvédelem
- személyvédelem
- riasztásjelzés

Teljeskörű a felületvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban figyeli a védett objektum határoló felületén levő összes nyílászáró szerkezetet, portált és a mechanikailag nem megfelelő (38 cm-es tömör téglafal szilárdsági tulajdonságainál gyengébb értékű) falazatokat, födémeket, padozatokat jelzi át- és behatolási kísérleteket.

Teljeskörű a térvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban felügyeli a védett objektum belső terét, mindennemű illetéktelen emberi mozgást jelez, valamint a megközelítési útvonala/ka/t legalább csapdaszerűen figyeli.

Teljeskörű a tárgyvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban az összes védendő tárgyat felügyeli, páncélszekrények és páncéltermek stb. esetében a felügyelet nyitásra/zárásra és áttörésre is kiterjed.

Teljeskörű a személyvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer folyamatos üzemmódban az összes védendő, támadásnak kitett személy számára biztosítja a rejtett támadásjelzés lehetőségét.

Teljeskörű a helyi riasztásjelzés, ha az elektronikai jelzőrendszer a riasztás állapotba kerülésről legalább két riasztásjelző alkalmazásával értesíti a védett objektum környezetét.

Teljeskörű a távfelügyeleti átjelzés, ha az elektronikai jelzőrendszer a riasztás állapotba kerülésről egy folyamatosan figyelt, vagy redundanciával rendelkező átviteli úton képes értesítést küldeni a távfelügyeleti központba.

Az elektronikai jelzőrendszerekkel szemben támasztott általános követelmények:

A telepítést csak MABISZ ajánlással rendelkező szak cég végezheti.

A telepített rendszer rendelkezzen a következő okmányokkal:

- tervezői nyilatkozat
- kivitelezői nyilatkozat
- kezelési utasítás
- oktatási jegyzőkönyv
- rendszerleírás, telepítési- és nyomvonalrajz

Az elektronikai jelzőrendszer részei:

- központi egység
- érzékelő(k)
- riasztásjelző(k)
- jelzésátviteli rendszer
- tápellátás

Az elektronikai jelzőrendszer minden részegysége rendelkezzen szabotázsvédelemmel, melynek jelzései az érzékelők riasztásjelzésétől elkülönítve jussanak a központi egységbe. A szabotázsvédelemnek – az elektronikai jelzőrendszer élesítésétől függetlenül – 24 órás, folyamatos üzemmódban kell működnie.

Az elektronikai jelzőrendszer csak az érzékelők nyugalmi állapotában élesíthető. Ezt az állapotot a központi egység jelezzé ki.

Központ

A központi egység a védett téren belül, a tápegységgel és a másodlagos táplálást biztosító akkumulátorral lehetőleg közös egységet képezve kerüljön telepítésre. Indokolt esetben a másodlagos táplálást biztosító akkumulátor a védett téren belül szabotázsvédett, 1, 2 mm vastagságú lágyacélból, vagy azzal egyenszilárdságú anyagból készült, amely különálló házban is elhelyezhető. Ebben az esetben gondoskodni kell az összekötő kábel szabotázsvédelméről is!

A központi egység burkolata min. 1, 2 mm-es lágyacélból, vagy azzal egyenszilárdságú anyagból készüljön.

A kezelőegység fény és hang jelzés formájában jelezzé az elektronikai jelzőrendszer élesítésének/hatástalanításának megtörténtét.

A központi egység hatástalanított üzemmódban is felügyelje és jelezzé ki a jelzőrendszer érzékelőinek állapotát. Élesített üzemmódban az érzékelőkről érkező jelzések alapján adjon ki riasztásjelzést.

A központi egység jelezzé saját belső rendszere, valamint a jelzésátviteli rendszer meghibásodását.

A központi egység működése olyan legyen, hogy a rendszer kezelése az arra jogosult felhasználón kívül más személy részére ne legyen hozzáférhető.

Az elsődleges tápellátás a 230 V, 50 Hz-es hálózatról történjen. Az elektronikai jelzőrendszer energiaellátását a központi egységen keresztül kell biztosítani.

Az elsődleges tápellátás kiesése esetén biztosítani kell az elektronikai jelzőrendszer autonóm másodlagos táplálását védelmi fokozatának megfelelő időtartamban.

2.1.1 Felületvédelem

Nyílászárók védelme

A nyílászárók védelmét úgy kell kialakítani, hogy a felszerelésre kerülő eszközök süllyesztettek legyenek és már 1-2 cm-es mozgást is érzékeljenek.

Üvegfelületek védelme

A ragasztott érzékelőknek már az üveg repedésére is jelzést kell adniuk. A kettős elven működő akusztikus érzékelőknek (üveghang + lökéshullám) az üvegtörést követő 1 másodpercen belül riasztásjelzést kell kiváltaniuk a központban. Az érzékelő kiválasztása a védeni kívánt üvegfelület típusának figyelembevételével történjen. Az érzékelőnek a teljes üvegfelületet védeni kell.

Falazatok védelme

A védelem kialakításához úgy kell kiválasztani az érzékelő eszközt, hogy az érzékenységi karakterisztikája alapján az egész védeni kívánt felületet lefedje. Ellenkező esetben több érzékelő elhelyezése szükséges.

2.1.2 Térvédelem

Egy adott helyiség védelmét úgy kell kialakítani, hogy a felszerelésre kerülő érzékelő eszközök az illetéktelen behatolást a lehető legrövidebb idő alatt érzékeljék és jelezzék a központ felé.

Passzívinfra mozgásérzékelő

A felszerelésük a várható behatolási irányt ismerve a jellemző érzékenységi karakterisztikájuk figyelembevételével a legoptimálisabb helyre történjen.

Az alkalmazott passzívinfra mozgásérzékelők rendelkezzenek szabotázs védelemmel, a visszajelző LED letiltásának lehetőségével, dual piroelemmel, hőkompenzációval, minimum 10 V/m nagyságú RF védelemmel 1 MHz-en, valamint üzembiztosan működjenek 10,5–13,8 V tápfeszültség tartományban.

Mikrohullámú mozgásérzékelő

A felszerelésük a várható behatolási irányt ismerve a jellemző érzékenységi karakterisztikájuk figyelembevételével a legoptimálisabb helyre történjen.

Ultrahangos mozgásérzékelő

Úgy kell telepíteni, hogy a védett helyiségen kívüli mozgást ne érzékelje.

Kombinált (passzívinfra + mikrohullámú) mozgásérzékelő

Az érzékelők ÉS logikai kapcsolatban alkalmazhatók.

2.1.3 Tárgyvédelem

Trezor-védelem

A trezorba történő illetéktelen behatolási kísérlet jelzése céljából a következő védelem kialakítása szükséges:

- a határoló felületeken (falak, padló, mennyezet) testhangérzékelők
- az ajtón nyitás és zártság érzékelő, valamint testhangérzékelő
- a belső térben mozgásérzékelő

Testhang érzékelőként csak olyan aktív érzékelő használható, amely többféle tényező és azok együttes jelenlétének detektálására is képes.

Páncélszekrények védelem

- nyitásérzékelés
- az oldalfalak védelmére mechanikus rezgésérzékelők, ill. testhang érzékelők

Személyvédelem

A védett objektumban dolgozók biztonsága érdekében lehetővé kell tenni a támadások rejtett jelzését. A támadásjelző eszközök rögzített változatai csak védett helyen, szabotázsvédett kivitelben telepíthetők, és 24 órás üzemmódban működnek. A telepítés úgy történjen, hogy használatuk esetén egyenként is hasznosíthatók legyenek (cíamazonosítás, jelzőhurok azonosítás).

Riasztásjelzés

Riasztásjelzés céljából a műszaki feltételekben meghatározott szabotázsvédelmet dobozban felszerelt hang-, fényjelző, ill. hangjelző készülékeket az épületen kívül úgy kell felszerelni, hogy egyszerű eszközökkel ne lehessen elérni őket.

Teljeskörű az elektronikai jelzőrendszer, ha az összes alkotóeleme teljeskörű.

Teljeskörű az elektronikai védelem, ha az elektronikai jelzőrendszer – éles üzemmódban – felügyeli a védett objektum határoló felületén található összes nyílászáró szerkezetet, portált, valamint a teljeskörű mechanikai – fizikai védelem követelményeit ki nem elégítő falazatokat, földemekeket, padozatokat, jelzi az át- és behatolási kísérleteket.

A teljeskörű elektronikai jelzőrendszer:

A rendszer telepítésekor csak olyan központi egység alkalmazható, amelyik megfelel a 2.1–2.7 pontban meghatározott feltételeknek.

A jelzővonalakon az érzékelő(k) telepítése úgy történik, hogy jelzés esetén bármelyik egyenként azonosítható legyen.

Támadásjelző rendszer telepítésénél a személyvédelem kialakítása rögzített és mobil, rádiófrekvenciás eszközök felszerelésével együttesen történik. A támadásjelző működtetése esetén az elektronikai jelzőrendszernek csendes jelzéseként kell a távfelügyeleti központ felé elküldeni a jelzését.

Vezetéktoldás csak szabotázsvédett kötődobozban történhet.

A központhoz eseményrögzítő printert lehessen csatlakoztatni.

A központi egység memóriája minimum az 50 utolsó esemény tárolására képes legyen. A memória tartalma utólag kinyomtatható legyen.

A rendszer rendelkezzen partíciónálási lehetőséggel, valamint minimum 16 önállóan programozható felhasználói kóddal.

A rendszer kezelése kódkapcsolóval, vagy blokkzárral történhet. A személyi kódoknak minimum

4 számjegyűnek kell lenni. Négy számjegyes kód esetén a kezelőnek védett térben kell elhelyezkednie és a kezelésre legfeljebb 20 másodperc állhat rendelkezésre. Amennyiben a kezelő az őrzést végző szolgálatnál kerül telepítésre, a 20 másodperces időkorláttól el lehet tekinteni.

Hat számjegyes kódok esetén a kezelő védett téren kívül is engedélyezhető, de gondoskodni kell arról, hogy mechanikailag védett, kulccsal nyitható dobozban kerüljön elhelyezésre. Valamennyi, belül és kívül elhelyezett kezelő esetén három hibás kód beadása esetén a központ tiltsa le a kezelőt, és adjon riasztó jelzést. A tiltást a legmagasabb jogokkal rendelkező felhasználó szüntetheti meg.

A kezelőről kényszerkód leadására is legyen lehetőség.

A központ rendelkezzen minimum 4 db szabadon programozható kimenettel. (Pl. összetett betörés, támadás, meghibásodás, hálózati feszültség-kimaradás jelzésére.)

A jelzővonalakon ellenállásos lezárást kell alkalmazni. A hurokellenállás 40%-os megváltozása generáljon jelzést.

A helyi riasztásjelzés minimum két kültéri jelzőeszközzel történjen. Ezek közül legalább az egyik eszköz saját akkumulátorral rendelkező, feszültségelvéttel indított, hang- és fényjelző legyen. Mindkét hangjelző hangereje haladja meg a 120 dB-t 1 méternél és – az épület adottságaihoz igazodva – különböző irányokba, a lehető legnagyobb felhívó hatást keltve kerüljenek telepítésre.

A 230 V, 50 Hz-es hálózat kimaradása esetén az elektronikai jelzőrendszer minimum 72 órán keresztül működőképes legyen.

A rendszerben csak MABISZ által teljeskörű elektronikai védelmi rendszer elemeként ajánlott eszközök alkalmazhatók.

A központi, vagy kezelő egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön (min. 4 db azonnali – riasztási) és a szabotázs vonalon.

Az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók.

A központok zóna-állapotai illetéktelenek által ne legyenek változtathatók.

Amennyiben a központ nem rendelkezik legalább 300 esemény tárolására alkalmas memóriával, akkor biztosítani kell, hogy a rendszer képes legyen a kiiktatott zóna bypass adatait (pl. zóna; kiiktatás; üzembe helyezés ideje; kezelő(k) kiléte) külön, erre a célra fenntartott memóriaterületen, legalább 8 napig tárolni.

A központi egység és a kiegészítő tápegység burkolata szerviz-üzemmódban nyitható, szabotázsvédett kivitelű legyen.

Az egyes részegységek meghibásodását a rendszer a kezelő számára jelezze, a további részek maradjanak működőképesek.

A rendszer összes elemének folyamatos őrzésére a szerviz és az üzemeltető által csak közösen kikapcsolható jelzővonalakat (szabotázsvonalakat) kell kiépíteni.

A rendszer csak akkor legyen élesíthető, ha minden érzékelője alaphelyzetben van és minden részegysége üzemképes.

Élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi azonnali – riasztási – jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló berendezést felügyelnie kell és a jelzés vétele után egy másodpercen belül riasztania kell.

A szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – a kezelő számára a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell.

A távjelzéses rendszer riasztás esetén ellenőrizze az átjelzés megtörténtét, annak zavara esetén váltson ki helyi hang-, fényjelzést, rablás esetén kizárólag csak fényjelzést adjon.

A kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által a kezelőről lekapcsolhatónak kell lennie. A rendszer a riasztásjelzés leállítását követően ismételt kapcsoljon éles állapotba.

A kültéri hangjelzők váltakozó kéthangú jelzéssel riasszanak és rendelkezzenek szabotázsvédett, kettős burkolatú, hab bejuttatása ellen védő vagy késleltetésére alkalmas dobozolással.

Az optikai jelzésadó sárga színű, villogó, minimálisan 2001x fényerejű legyen.

A jelzőeszközök energiaellátását két – egymástól független, kölcsönhatásmentes – energiaforrás: elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa.

Az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell.

A szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül vagy acél védőcsőben kell vezetni.

2.2 RÉSZLEGES ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

Részleges az elektronikai jelzőrendszer, ha teljeskörű felületvédelem és legalább csapdaszerű térvédelem van kialakítva, riasztásjelzés a helyszínen – a környezet riasztva – történik.

Csapdaszerű a térvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer – éles üzemmódban – a védett objektumban található veszélyeztetett tárgyak, kiemelt térségek megközelítési útvonalait felügyeli.

A rendszerrel szemben támasztott követelmények:

Egy jelzővonalon több érzékelő is telepíthető oly módon csoportosítva, hogy jelzés esetén a sértett terület könnyen azonosítható legyen.

Támadásjelző rendszer telepítésénél rögzített eszközök felszerelése szükséges. Az alkalmazott eszközök működtetése esetén a rendszernek nem éles állapotban, amennyiben felügyeleti központba nincs be kötve, hangos jelzést kell adnia. Telepítésük úgy történjen, hogy jelzésük esetén egyenként is azonosíthatók legyenek (cíamazonosítás, jelzőhurok azonosítás).

A vezetékek toldása falban lévő védőcsőben, vagy rejtett szerelés esetén forrasztott kivitelben zsu-gorcscsővel védve is történhet.

Riasztásjelzés céljából a műszaki feltételekben meghatározott szabotázsvédett dobozban felszerelt hang-, fényjelző és hangjelző készülékeket az épületen kívül úgy kell felszerelni, hogy ne lehessen egyszerű eszközökkel elérni őket, és egymástól az épület adottságához igazodva a lehető legtávolabb kerüljenek.

A rendszer kezelése kódkapcsolóval, vagy blokkzárral történhet. A személyi kódoknak minimum 4 számjegyűnek kell lenni. Négy számjegyes kód esetén a kezelőnek védett térben kell elhelyezkednie és a kezelésre maximum 30 másodperc idő állhat rendelkezésre.

Hat számjegyes kódok esetén a kezelő védett téren kívül is engedélyezhető, de gondoskodni kell arról, hogy mechanikailag védett, kulccsal nyitható dobozban kerüljön elhelyezésre.

A központ rendelkezzen minimum 4 önállóan programozható felhasználói kóddal, valamint legalább két olyan kimenettel, amelyekről a felügyeleti központba történő bekapcsolás esetén megkülönböztetett jelzés továbbítható. (pl.: összetett betörés, támadás)

A telepítéskor mindegyik jelzővonalon EOL-os lezárást kell alkalmazni. Az ellenállásérték 40%-os megváltozásakor a központnak jelzést kell generálnia.

Riasztásjelzés minimum egy saját akkumulátorral rendelkező, hang-, fényjelző és egy nem akkumulátoros hangjelző készülékkel történjen. A hangjelző hangereje legalább 100 dB/m legyen.

A 230 V, 50 Hz-es hálózat kimaradása esetén a központ minimum 48 órán keresztül működőképes legyen.

A rendszerben csak MABISZ által legalább a részleges elektronikai védelmi rendszer elemeként ajánlott eszközök alkalmazhatók.

A betörésjelző központ a védett/felügyelt téren belül kerüljön elhelyezésre és rendelkezzen (egybeépítetten) 12 üzemórát biztosító tápegységgel.

A központi egység, vagy kezelő jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön (min. 3 db azonnali – riasztási) és a szabotázs vonalon.

Az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók (a felügyelet nélküli központok zóna-állapotai illetéktelenek által ne legyenek változtathatók).

Amennyiben a központ nem rendelkezik legalább 300 esemény tárolására alkalmas memóriával, akkor biztosítani kell, hogy a rendszer képes legyen a kiiktatott zóna bypass adatait (pl. zóna; kiiktatás; üzembe helyezés ideje; kezelő(k) kiléte) külön, erre a célra fenntartott memóriaterületen, legalább 8 napig tárolni.

A központi egység és a kiegészítő tápegység burkolata szerviz-üzemmódban nyitható kivitelű, szabotázsvédett, min. 1, 2 mm-es lágycélből – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – legyen.

A kódkapcsoló központot vezérlő áramkörét lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a felügyelt téren belül kell elhelyezni.

Az egyes részegységek meghibásodását a rendszer a kezelő számára jelezze, a további részek maradjanak működőképesek.

A rendszer védett téren kívül elhelyezett részeinek (hangjelzők, kódkapcsolók stb.) központjának, tápegységének, útvonalkövető egységeinek állandó őrzésére, ellenőrzésére jelzővonalakat (szabotázsvonalakat) kell kiépíteni.

A rendszer üzemképességét és riasztásmentes állapotát a kezelőegységen jelezze.

Élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi azonnali – riasztási – jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló berendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell.

A szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – a kezelő számára a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell.

A jelző áramkörök és a szabotázsvonalak megszakadását, a rövidzárlatot, illetve a hurok ellenállásának 40%-os változását a rendszer jelezze.

Minimálisan két, egymástól független kültéri akusztikus és egy optikai jelzésadó telepítendő.

A kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő, vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lennie, a rendszer a riasztást követően ismételtén kapcsoljon éles állapotba.

A kültéri hangjelző szabotázsvédett, kettős burkolatú, min. 1, 2 mm-es lágyacél (vagy egyenértékű) burkolattal rendelkezzen, a hangereje haladja meg a 100 dB/m-t, váltakozó kéthangú jelzéssel.

Az optikai jelzésadó sárga színű, villogó, minimálisan 2001x fényerejű legyen.

Az energiaellátást két – egymástól független, kölcsönhatásmentes – energiaforrás: elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa.

Az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén automatikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 48 órás üzemeltetését, a 48 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa (felügyelet nélkül).

Az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell.

A nyitásérzékelők csak rejtve, süllyesztve szerelhetők.

A szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül vagy acél védőcsőben kell vezetni.

2.3 MINIMÁLIS ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

Minimális az elektronikai jelzőrendszer, ha éles üzemmódban felügyelet térvédelem, tárgyvédelem, személyvédelem vonatkozásában nincs, a felügyelet védelem csak a 3 m-nél alacsonyabban lévő nyílászárókra terjed ki, vagy csapdaszerű területvédelem van kialakítva.

A rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- A telepített elektronikai jelzőrendszerben csak a MABISZ által legalább a részleges elektronikai védelmi rendszer elemeként ajánlott eszközök alkalmazhatók.
- A rendszerben felhasznált tápegység rendelkezzen MEEI engedéllyel.
- A központi egység élesítése, hatástalanítása kódkapcsolóval, kulcsos kapcsolóval vagy ugrókódos távvezérlővel történhet. A vezetéket kapcsoló eszközök a védett téren belül legyenek felszerelve, ahol a belépési késleltetés nem haladhatja meg a 30 másodpercet. Kültéri szerelés esetén gondoskodni kell az eszköz szabotázsvédelméről.
- Az élesbe kapcsolt központi egységnek valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló eszközt felügyelnie kell. Vezeték nélküli rendszereknél az egyes rendszerelemek legalább 8 bites azonosító-kóddal rendelkezzenek.

- A védelem megsértésének érzékelése után a rendszer két másodpercen belül riasszon.
- A ki- és bekapcsolt, valamint a riasztott védelmi kör(ök) a központi egységen azonosíthatók legyenek.
- A központi egység (vezeték nélküli rendszereknél az antennája is) a védett téren belül kerüljön szerelésre.
- A nyitásérzékelők lehetnek befúrható és felületszerelt kivitelűek is.
- A jelzővonalakon lezáró ellenállás alkalmazása nem szükséges.
- A vezeték toldása forrasztott kötésekkel kábelcsatornában is történhet.
- A riasztás jelzése a központi egységből folyamatosan töltött akkumulátorral, valamint a burkolat nyitását és a töltés kimaradását érzékelő szabotázsvédelemmel rendelkező hangjelző készülékkel történjen. A hangereje legalább 100 dB/m legyen.
- A riasztásjelzőt a védett objektum külső felületén úgy kell felszerelni, hogy egyszerű eszközökkel ne lehessen elérni.
- A kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő által lekapcsolhatónak kell lennie.
- Az energiaellátást két energiaforrás: a 230 V, 50 Hz-es elektromos hálózat és az arról folyamatosan töltött akkumulátor biztosítsa.
- Az akkumulátor a hálózati energiaellátás kiesése esetén automatikusan és megszakítás nélkül biztosítsa a teljes rendszer legalább 24 órás üzemeltetését, valamint 24 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását. A hálózati táplálás kimaradása a központi egységen kerüljön kijelzésre.
- Amennyiben a központ nem rendelkezik legalább 300 esemény tárolására alkalmas memóriával, akkor biztosítani kell, hogy a rendszer képes legyen a kiiktatott zóna bypass adatait (pl. zóna; kiiktatás; üzembe helyezés ideje; kezelő(k) kiléte) külön, erre a célra fenntartott memóriaterületen, legalább 8 napig tárolni.
- Elemes táplálású rádiós érzékelők használata esetén a rendszer min. 3 hónapig maradjon üzemképes. A rádiós érzékelő a tápfeszültség üzemi szint alá csökkenéséről küldjön olyan hibaüzenetet a központi egységnek, amely meggátolja a rendszer élesítését.

Az elektronikai védelem kialakításának az előzőekben ismertetett fokozatai nem alkalmazhatók a távfelügyeleti rendszereknél, a beléptető rendszereknél és a videó-figyelő rendszereknél. Két utóbbi rendszer önállóan működő rendszerként is működtethető, de szorosan integrálható az elektronikai jelzőrendszerbe. A távfelügyeleti rendszer a helyi riasztórendszerre épül, annak jelzéseit fogadja, és intézkedésekkel aktív védelemmé alakítja a jelzésre szolgáló rendszert.

